

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, helmik. 5 - Wed. Feb. 5, 1992

FINNISH AMERICAN WEEKLY

88 vuosikerta Vol. LXXXVIII No. 5

50 cents

Venäjän varapääministeri, valtiosihteeri Gennadi Burbulis (vas.) ja Suomen pääministeri Esko Aho (oik.) allekirjoittivat Suomen ja Venäjän

välisen poliittisen perussopimuksen Presidentinlinnassa Helsingissä tammikuun 20. päivänä.

YYA-sopimus historiaan

Suomi ja Venäjä sopivat suhteistaan

Suomi allekirjoitti tammik. 20. päivänä Helsingissä ensimmäisenä länsimaana poliittisluonteisen valtiosopimuksen Venäjän kanssa. Samalla Suomi ja Venäjä nootteja vaihtamalla siirsivät vajaat 44 vuotta voimassa olleen Suomen ja entisen Neuvostoliiton välisen YYA-sopimuksen historiaan.

Runkosopimuksen allekirjoittanut Venäjän ensimmäinen varapääministeri **Gennadi Burbulis** vakuutti tuona päivänä, että Venäjä tukee Suomen mahdollista EY-jäsenhakemusta.

Suomalaiset, pääministeri **Esko Aho** (kesk) etunenässä tosin halusivat korostaa, että Venäjä-sopimus ei korvaa yya-sopimusta vaan on aivan uuden alku. Myös Burbulis korosti "suhteiden uuden aikakauden alkua". Joka tapauksessa Suomi on ensimmäinen länsimaa, jolla on poliittinen sopimus Venäjän kanssa.

Venäjä-sopimus vaatii vielä molempien maiden parlamentin siunauksen.

Suomesta venäjän silta Eurooppaan

Samanpäivän tiedotustilaisuudessa Burbulis toivoi, että "Suomesta voisi tulla silta Venäjältä Eurooppaan ja kauemmas". Lisäksi hän varoitteli suomalaisia, etteivät nämä

"istuisi lähtöä" uudessa yhteistyössä, koska sen jälkeen voi olla jo myöhäistä.

Burbulis piti yhtenä tärkeimmistä maiden välisen kaupan esteistä suomalaisten ja muiden "ulkomaalaisten" epäluuloa Venäjän tilanteen vakautta ja toimivuutta kohtaan.

Soitto Jeltsinille

Presidentti **Mauno Koivisto** totesi Burbulin kunniaksi tarjomallaan lounaalla, että sitä mukaa kuin uudistukset Venäjällä etenevät ja markkinatalous alkaa toimia, kauppa ja taloudellinen kanssakäyminen saavuttavat tason, joka on luonteva hyvien naapureiden kesken.

Presidentti Koivisto ja varapääministeri Burbulis soittivat yhteisen lounaan aikana Venäjän presidentille **Boris Jeltsinille** ja kertoivat onnistuneista neuvotteluista Helsingissä. Presidentti Koivisto toivotti myös Jeltsinin tervetulleeksi valtiavierailulle Suomeen kevään aikana. Vierailun ajankohta sovitaan diplomaattiteitse.

Yhteishankkeille verovapaus

Nyt solmituista Suomen ja Venäjän välisistä kolmesta sopimuksesta viimeksi valmistunut, lähialueiden yhteistyötä koskeva sopimus on myös käytännönläheisin. Sopimuksella pyritään nostamaan Murmanskia, Karjalaa, Pietarin kaupunkia ja Leningradin aluetta jaloilleen.

Yhteistyöhankkeet, niissä toimiva suomalainen henkilöstö sekä hankkeisiin liittyvät toimitukset ja palvelut vapautetaan joko kokonaan tai osittain veroista, tulleista ja muista maksuista.

Suomen ja Venäjän välinen varsinainen valtiosopimus

korvaa vuodelta 1948 peräisin olevan yya-sopimuksen. Yya-sopimuksen lakkauttaminen todettiin ulkoministerien allekirjoittamien noottien vaihdolla.

Uudessa sopimuksessa ei ole Suomen ulkopoliittisen linjan määrittelyä eikä sotilaallisten konsultaatioiden mahdollisuutta, kuten oli lakanneessa yya-sopimuksessa.

Suomen ja Venäjän välinen raja ja ns. Karjala-kysymys määritellään samalla tavalla kuin Suomen ja entisen Neuvostoliiton välillä neuvottelussa naapurussopimuksessa:

- Sopimuspuolet sitoutuvat säilyttämään yhteisen rajansa hyvän naapuruuden ja yhteistyön rajana Etykin päätösasiakirjan mukaisesti sen loukaamattomuutta ja toistensa

jatkuu sivulla 5

Varapresidentti Quayle vierailee Suomessa

Varapresidentti **Dan Quayle** ja vaimo Marilyn Quayle lähtivät tänään viikon mittaiselle Euroopan matkalle, minkä ensimmäisenä pysähdyspaikkana on Suomen pääkaupunki Helsinki.

Suomessa Quaylet viettävät kaksi yötä. Ensimmäisenä vierailuaamuna varapresidentti tapaa presidentti **Mauno Koiviston**, pääministeri **Esko Aho** ja ulkoministeri **Paavo Väyrysen**.

Suomesta matka jatkuu per-

jantaiaamuna Eettiin, Latviaan ja Liettuaan. Varapresidentti pitää puheen Vilnukseen vapauden aukiolla.

Viikon matkansa aikana Quaylet vierailevat myös Ranskassa, missä he osallistuvat talviolympialaisten avajaisiin, Saksassa, Sveitsissä ja Englannissa.

Presidentti **George Bushin** odotetaan vierailevan Helsingissä Etykin huippukokouksen yhteydessä tulevana kesänä.

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-11

● Finland signs treaty with Russia

● Finlandia Foundation Boston Chapter annual meeting

● Heritage Fund established

● 'Making of Finnish America' report continues...

Nuorille lehti on itsestäänselvyys

Suomalaisista nuorista 62 prosenttia lukee päivittäin sanomalehteä. He pitävät televisiota tärkeimpänä tiedonvälittäjänä, toiseksi kirivät sanomalehdet ennen radiota.

Tuoreessa asennetutkimuksessa ilmenee, että sanomalehti edustaa nuorille pysyvyyttä ja jatkuvuutta. Se on eräänlainen klassikko.

Tiedot perustuvat "Nuorison suhtautuminen eri medioihin" -tutkimukseen, jonka kohderyhmänä olivat 12-20-vuotiaat nuoret.

Tutkimus tehtiin Sanomalehtien Liiton toimeksiannosta. Kaikkiaan tutkimuksessa haastateltiin 520 nuorta.

Tuloksia täydennettiin joulukuussa 1991 tehdylle asenteita mittaavalla tutkimuksella.

Tutkimuksen mukaan nuoret lukevat viikonloppuisin enemmän sanomalehtiä kuin arkisin. Kaikkiaan 82 prosenttia ilmoittaa lukevansa lehden lauantaisin ja 78 prosenttia sunnuntaisin.

Suurin osa suomalaisnuorista seuraa sanomalehtiä edelleen päivittäin, vaikka se onkin vähentynyt vuodesta 1982 tehtyihin nuorisotutkimuksiin verrattuna.

Sanomalehden merkitys opetuskäytössä on kuitenkin lisääntynyt ja sitä käytetään yhä useammassa oppiaineessa.

Sanomalehden asema pysyvyyden ja jatkuvuuden edustajana ilmenee siinä, että nuoret arvelevat tilaavansa aikuisena sanomalehden, vaikka eivät vielä kovin paljon sitä lukisikaan.

Sanomalehteä pidetään itsestäänselvytenä ja ajan-kohtaistiedon peruspilarina.

Viihde kiinnostaa

Nuoret näkevät jokaisella medialla oman tehtävänsä: sanomalehdeltä odotetaan asiaa, televisioltä ja videoilta viihdettä. Sanomalehti kuuluu nuorilla aamuun, TV iltaan.

Sanomalehtiin kaivattaisiin lisää värikyyttä ja kuvia, vaikka toisaalta sanomalehdelle sallitaan ei-houkuttelevakin ulkoasu.

Nuoret ovat kiinnostuneita erityisesti oman paikkakuntansa uutisista ja tapahtumista. Myös kansainväliset uutiset ja tapahtumat kiinnostavat heitä lähes yhtä paljon kuin aikaisempinakin vuosina.

Sarjakuvia, radio- ja tv-ohjelmatietoja sekä viihdeaineistoja nuoret lukevat eniten.

Ilän mukana kiinnostus uusiin ja tietopuoliseen aineistoon kasvaa.

Laman vaikutus näkyy siinä, että nuoret seuraavat aikaisempaa vähemmän automaattisesti sekä viihde-elektronikka- ja vaatemarkinoita. Ilmoituksiin ja mainoksiin ei suh-

Sanomalehteä käytetään yhä enemmän apuna opetuksessa Suomen kouluissa. Joissakin kouluissa nuoret tekevät jopa omia lehtiään.

tauduta kielteisesti, mutta niitä luetaan ennen kaikkea silloin, jos ollaan hankkimassa jotain.

Koulussa käytetään lehtiä

Tutkimus osoitti, että koulussa sanomalehteen tutustuneet saivat siitä irti enemmän kuin ne, joiden kouluissa ei oltu tutustuttu sanomalehtiin.

Nuorista 66 prosenttia ilmoitti koulussa käytetyn sanomalehteä oppimateriaalina. Mitä vanhemmasta ikäluokasta oli kysymys, sitä e-

nemmän lehtiä oli käytetty.

Aikaisempiin vuosiin verrattuna eniten on lisääntynyt kotimaan ja ulkomaan tapahtumien seuraaminen sanomalehtiä apuna käyttäen.

Sanomalehteä käytetään jo hyvin monissa oppiaineissa, eniten äidinkielen sekä historian ja yhteiskuntaopin opetuksessa. Lehden käyttö on lisääntynyt kansalaistaidon ja kuvaamataidon opetuksessa.

Politiikka on tylsää

Suomalaisten nuorten käsitykset politiikasta ovat edel-

leen hyvin kielteiset.

Politiikan teillaa tylsäksi 41 prosenttia nuorista.

Politiikasta ei juuri keskustella, vaikka se koetaan hyödylliseksi asiaksi.

Suurin osa nuorista tuntuu suhtautuvan hyvin kriittisesti kansalaistottelemattomuuteen.

Myöskään asunnonvaltauksien eivät saa nuorilta täydellistä hyväksyntää.

Ympäristösuojelussa nuoret uskovat omiin vaikutusmahdollisuuksiinsa.

Kaikkiaan 84 prosenttia heistä arvioi omalla käytöksellä voitavan vaikuttaa ympäristön säilyttämiseen.

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1992: Yhteensä \$817.00

Amanda Kosken (k. tammik. 29, 1992) muistolle
Omaiset \$100.00
Aura D. Louhi, Westminster, MA \$25.00

Aino D. Holmbergin muistolle
Natalie & John Ratila, Fitchburg, MA \$10.00

Armas Seppälän muistolle
Ellen & Arno Hangas, Lunenburg, MA \$10.00

Vanhempiensa
Ivar G. & Matilda A. Hallforsin muistolle
Helen E. Hallfors, Baltimore, MD \$25.00

Laura Piironen, Lake Worth, FL \$10.00

TIETOKONERAHASTO: Yhteensä \$465.00

Aili Jokinen, Fitchburg, MA \$10.00
Martha Asiala, Fitchburg, MA \$10.00
Aini V. W. Howe, Leominster, MA \$10.00
Walfrid A. Mäkelä, Fitchburg, MA \$100.00
Florence B. Tofferi, Fitchburg, MA \$100.00
Mary M. Gillis, Leominster, MA \$10.00
Aune Kärkkäinen, Ashburnham, MA \$10.00
Miriam & Lauri Jokinen, Fitchburg, MA \$10.00
Ethel & George Anttonen, Fitchburg, MA \$10.00
Allie I. Koski, Fitchburg, MA \$10.00
Ellen & Arno Hangas, Lunenburg, MA \$15.00

Kiitos lahjoittajille!

RAIVAAJA

ISSN 1059-4779

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

TELEPHONE (508) 343-3822
FAX (508) 345-1007

Subscription rates:

USA: 12 mo. - \$23.00; 6 mo. - \$15.00; 3 mo. - \$11.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$28.00; 6 mo. - \$20.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Exchange rate

February 3, 1992

1 Finnish mark = US\$.2288

US\$ = 4.3715

Foreign exchange, New York prices.
Rates for trades of \$1 million minimum.

Nimipäivät

Helmikuun 13 p., Sulo, Sulho
Helmikuun 14 p., Voitto
Helmikuun 15 p., Sipi, Sippo
Helmikuun 16 p., Kai
Helmikuun 17 p., Väinö,
Väinämö
Helmikuun 18 p., Kaino
Helmikuun 19 p., Eija

Suomessa uhanalaisia lajeja jo lähes 1,700

Ympäristöministeriön luonnonsuojelutoimistossa on pitkin syksyä laskettu uusiksi Suomessa olevien uhanalaisten eliölajien määrää. Kaikkiaan uhanalaisia lajeja löytyi tällä kierroksella tarkalleen 1,692, joka on peräti yli 650 lajia enemmän kuin vuoden 1985 mietinnössä.

Uhanalaiset eliölajit on jaettu kolmeen luokkaan: erittäin uhanalaisiin, vaarantuneisiin ja silmällä pidettäviin. Lähes puolet kaikista nyt luetteloiduista on silmälläpidettäviä, jotka ovat harvinaisia, mutta joiden ei uskota olevan välittömän katoamishuonalaista.

Silmälläpidettäviä lajeja löytyi yli tuhat, vaarantuneita 308 ja erittäin uhanalaisia 217 lajia. Suomesta katsotaan jo hävinneen 138 lajia.

Lähes puolet kaikista uhanalaisista lajeista eli 43 prosenttia on metsien lajeja. Suomen metsissä näet piilottelee uusimman tilaston mukaan tarkalleen 727 uhanalaista eliölajia.

Näistä vaatii vanhoja metsiä suoraan 334 eli noin 20 prosenttia kaikista uhanalaisista lajeista ja puolet kaikista metsien uhanalaisista lajeista, ympäristöministeriön ylitarkastaja **Pertti Rassi** kertoo.

Ainoakaan näistä uhanalaisista ei vaadi nuoria metsiä taimikoista puhumattakaan, Rassi toteaa.

Elinympäristön säilyminen tärkeintä

Rassi korostaa lisäksi, että kaikkia näitä yli 700 metsien lajia uhkaavat metsänhoitotoimet, vaikka kaikki eivät olekaan suoraan riippuvaisia vanhoista metsistä.

Joillakin uhanalaisuuden syynä ovat hakkuut ja toisilla esimerkiksi maanpinnan muokkauksesta aiheutuvat muutokset. Usein nekin liittyvät hakkuisiin.

Ylitarkastaja Rassin mukaan uhanalaisuus arvioidaan suurelta osin sen perusteella, mikä mahdollisuus on säilyttää kunkin lajin vaatima elinympäristö lajille kelvollisena.

Niinpä onkin täysin mahdollista, että nuorissa metsissä tai taimikoissa voisikaan olla uhanalaisia lajeja, sillä niiden pinta-ala on koko ajan vain kasvanut.

Suomi on pitkä maa, joka ulottuu monille luonnonmaantieteellisille alueille. Puolet Suomen eliölajeista on sellaisia, ettei niitä esiinny lainkaan Tornio-Kainuu -linjan pohjoispuolella. Siksi Lapin luonnonsuojelualueet eivät auta niitä lainkaan.

Niinpä myös Suomen metsien uhanalaisista lajeista huomattavasti enemmän kuin puolet ovat eteläisten metsien lajeja. Niitä ei auta tippaakaan, vaikka koko Lapin läänin olisi luonnonsuojelualuetta, Rassi selvittää.

Rassi korostaa, että esimerkiksi paljon puhutut Porkkasa-

lon metsät kuuluvat keskiborealisiin metsiin.

Tällä vyöhykkeellä Suomessa on suojeltuja metsiä vain noin prosentti kaikista metsistä. Lajiston säilymisen todennäköisyys on tällä vyöhykkeellä paljon pienempi kuin Pohjois-Suomessa.

Koko Oulun läänin eteläpuolisella alueella suojeltua metsämaata on vain 25 prosenttia metsämaan pinta-alasta. Lapissa suojeluprosentti on sen sijaan kymmenen hujakoilla ja varmaan ylikin.

Lapissakin täytyy muistaa lisäksi se, että siellä on varsinaisesti yksi ainoa luonnonsuojelualue, Mallan luonnontuoto. Muut tuotot ovat poronhoitoalueita.

Rassi kertoo, että kun uhan-

alaisia lajeja löytyi noin 600 aiempaa laskelmaa enemmän, hän olisi odottanut, että metsälajien suhteellinen osuus olisi samalla pienentynyt.

Näin ei kuitenkaan käynyt. Sattumalta metsien uhanalaisten määrä on prosenteissa lä-

hes täysin sama kuin ennenkin eli uhanalaisia lajeja on metsissäkin nyt enemmän.

Rassi muistuttaa myös, että ns. uudet uhkat, kuten esimerkiksi kemialliset saasteet, uhkaavat nykyäskäytön mukaan vain seitsemää prosenttia kai-

kista uhanalaisista lajeista.

Edelleenkin elinympäristöjen häviäminen on uhanalaisuuden tärkein syy. Eniten uhanalaisten lajien määrä on kasvanut selkärangattomien ja itiökasvien joukossa, kun niistä on saatu lisää tietoa.

Metsäpeura on yleistyessään onnistunut kipuamaan ympäristöministeriön taulukoissa pois kaikkein uhanalaisimpien lajien joukosta.

FRIENDS & FAMILY
FROM MCI
INTERNATIONAL

With MCI's Friends & Family International and Call Europe You Can Keep in Touch For as little as 47¢ a minute.

Somebody back home would love to hear from you more often. But with AT&T, sometimes you have to think twice before you pick up the phone.

MCI's® Call EuropeSM is the solution. Because for just \$3 a month, you can enjoy special savings on calls to 24 European countries and places during plan hours—that's 3PM to 8AM weekdays and all day Saturday and Sunday until 8AM Monday—and pay just 59¢ a minute!

And that's not all! With MCI's Friends & Family InternationalSM you get an additional 20% discount to the one number you choose—no matter when you call. So combine that with MCI's Call Europe and you pay just 47¢ a minute when you call that one number during plan hours!

Look how much you can save with MCI's Call Europe and Friends & Family International.

Suppose for example, you phone your parents in Europe...

- If you currently use AT&T regular international long distance when you call your parents you pay \$ 46.32
- Those same calls during plan hours with MCI's Call Europe would cost just \$ 23.60*
- And with Friends & Family International, you'd get an additional 20% off when you call your parents—and pay just \$ 18.88*
- So every month, you would save \$ 27.44
- And a year of calls to your parents could save you \$329.28

*Includes the \$3.00 monthly subscription fee and assumes all calls are made during Call Europe plan hours. Friends & Family International savings assumes all calls to one international number. Friends & Family International discount does not apply to \$3 monthly fee.

When you enroll in Call Europe, MCI will also give you a **FREE certificate good for \$20 of complimentary international calls!** And we'll guarantee your satisfaction! If after 30 days, you are not completely satisfied, we'll cover the cost to switch you back to your previous long distance carrier.

So for crystal clear connections to Europe, call our toll-free number today. Then phone home. Hear those voices that mean so much. And enjoy special savings with MCI's Call Europe and Friends & Family International.

Call now to save...and receive \$20 of complimentary calls!

Call our representatives toll free now

1-800-365-9099, ext. 961

or mail this reply form today!

EP37

Name: _____ Phone: () _____

Address: _____

Signature: _____ Date: _____

I want to save an EXTRA 20% with Friends & Family International to the following international telephone number:

Name: _____ Relationship: _____

Phone: 011- _____

Mail this form to: MCI Telecommunications Corporation

P.O. Box 1002, Sergeant Bluff, IA 51054-9913

Terms: I select MCI Long Distance Service as the primary long distance carrier for the telephone numbers I have listed. I authorized MCI to notify my local telephone company of my choice. I understand that I may choose only one primary long distance company per number and that the local telephone company may impose a small charge for this and any later change.

You will receive your \$20 worth of complimentary calls in the form of a \$20.00 certificate, which may be applied to a future MCI bill.

MCI

© MCI TELECOMMUNICATIONS CORPORATION, 1992

Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter

Finlandia Foundationin helmikuun kokous pidetään perjantaina, helmik. 14. p:nä klo 8:00 illalla Central Presbyterian kirkossa, mikä sijaitsee Park Avenuen ja 64. kadun risteyksessä.

Illan teemana on Valentinin päivälle sopiva "Rakkaus suomalaismalliin". Puhujana on Eila Kaarresalo-Kasari.

Kaarresalo-Kasari on ohjannut monia lyhytfilmejä, niiden joukossa mm. palkitun "Finnish Frustrations". Hän on myös luennoinut miesten ja naisten välisistä suhteista ja kotimaassaan Suomessa häntä pidetään alan asiantuntijana.

Kaarresalo-Kasari on toiminut Helsingin Suomi-Amerikka liiton naistenklubin puheenjohtajana ja on City Jazz Bandin vokalisti.

Jäsenet ja kaikki järjestön ystävät ovat tervetulleita tilaisuuteen. Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu pullineen.

Los Angeles, CA

Los Angelesin firharmonikot ja Helsingin yliopiston kuoro esittävät Jean Sibeliuksen "Kullervon" helmik. 14 - 16 päivinä Los Angeles Music Centerin Dorothy Chandler paviljongissa.

Perjantain ja sunnuntain (14. & 15. päivinä) konsertit alkavat klo 8:00 illalla, lauantain konsertti on mainea alkaen klo 2:20 iltapäivällä.

Lippuja koskevaa tietoa saa soittamalla numeroon (213) 850-2000.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 718-438-942

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Maryland

Laskiaista vietetään sunnuntaina, helmik. 16. päivänä Norse Parkissa Freelandissä. Hauskuus alkaa puolen päivän aikaan ja jatkuu hämäärään asti.

Luvassa on mukava iltapäivä hernerokkineen ja lettui- neen ja talvihauskuuksineen, mikäli sää on suotuista. Sisällä voi lämmitellä takkatulen ääressä.

Mikäli olette kiinnostuneita osallistumaan laskiaisen viettoon ottakaa yhteys puhelimitse: Marianne Miles 381-9384 tai Tom Salmi 381-0056. Aikuisilta pulitetaan \$3.00, alle 13-vuotiailta lapsilta \$1.00.

Kaikkia leipomaitoisia kehotetaan tuomaan kakkuja ja pullaa kahvipöydän täyttämiseksi.

Kaikki mukaan!

Sydäninfarkti yhä yleisin työikäisten kuolinsyy

Sydäninfarkti on yhä työikäisten suomalaisten yleisin kuolinsyy, ilmenee Tilastokeskuksen kuolemansyöttäilästä vuodelta 1990.

Uusien hoitokeinojen ansiosta infarktikuoletisuus on kuitenkin laskemassa samaan aikaan kun alkoholi ja itsemurha ovat yhä useammin kuoleman syynä.

Vuonna 1990 sydänkohtaukseen menehtyi 9,500 suomalaista ja oman käden kautta kuoli 1,500. Alkoholiaperäinen sairaus oli syynä 1,300 kuolemantapauksessa ja liikenteessä sai surmansa noin 700 suomalaista.

Itsemurhien määrä kasvoi vuonna 1990 yhteensä sadalla. Tilastokasvu kosketti eniten pääkaupunkiseutua, jossa kirjattiin 70:n itsemurhan lisäksi edellisvuotiseen verrattuna. Itsemurhan tekijä on useimmiten 25-44 -vuotias mies.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Löydä juuresi!

Jos olet kiinnostunut esivanhemmistasi tai Suomessa mahdollisesti elävistä sukulaisistasi, pyydämme vastaamaan seuraaviin kysymyksiin.

Jos tiedät seurakunnan, jossa etsimäsi henkilö on Suomessa ollessaan asunut, täytä *tunnistietojen lisäksi osa 1* ja lähetä lomake ao. seurakunnan (kunnan) kirkkoherranvirastoon.

Jos et tiedä seurakuntaa tai haluat tietoja, jotka liittyvät etsimäsi henkilön Suomesta lähtöön, matkaan tai matkaseuraan, täytä *tunnistietojen lisäksi osa 2* ja lähetä lomake osoitteella Siirtolaisuusinstituutti, Piispankatu 3, 20500 Turku, Finland.

Huom! Kyselyihin vastataan saapumisjärjestyksessä. Yritämme vastata kaikkiin kyselyihin mahdollisimman nopeasti.

Kysyjän nimi

Lähiosoite

Postiosoite

Maa

TUNNISTETIEDOT (kaikki täyttävät tämän osan)

Mahdollisimman tarkat tiedot varmistavat ja nopeuttavat tiedon saamista.

- Etsityn täydellinen nimi:
- Etsityn entiset nimet muunnoksineen:
- Isän nimi (patronyymi):
- Etsityn ammatti:
- Etsityn syntymäaika:
- Etsityn syntymäpaikka:
- Etsityn osoite tai kotipaikka (kunta/seurakunta) Suomessa:
- Lähtöaika Suomesta:
- Kuolinaika ja -paikka:

Puutteellinenkin tieto voi olla hyödyksi!

OSA 1: SUKUSELVITYSPYYNTÖ SEURAKUNNAN KIRKKOHERRANVIRASTOLLE

(Osoite: etsityn henkilön seurakunnan/kunnan kirkkoherranvirasto)

Mikäli kirkonkirjoista löytyy, merkitse, haluatko tietoja etsityn lisäksi seuraavista:

☐ puoliso	☐ lastenlapset	☐ edellä mainittujen ammatit
☐ sisarusket	☐ vanhemmat	☐ kylän, talon ja mahd. torpan nimet
☐ lapset	☐ isovanhemmat	☐ kaupunginosan ja korttelin nimet
☐ lasten puoliset	☐ appivanhemmat	☐ muuta:

Lisätietoja

Kirkkoherranvirasto veloittaa etsinnästä 55 mk/tunti (lokakuu -91).

Tilaaajana sitoudun suorittamaan sukuselvityksen laatimisesta korvauksen saamani laskun mukaan.

Päiväys

Allekirjoitus

OSA 2: TAUSTA- JA LÄHTÖTIEDOT JUURIEN ETSINTÄÄ VARTEN SIIRTOLAIUUSINSTITUUTILLE

(Osoite: Siirtolaisuusinstituutti, Piispankatu 3, 20500 Turku, Finland)

Siirtolaisuusinstituutin siirtolaisrekisteri sisältää passi-, matkustaja- ja kuolleiden luettelot ulkomaille muuttaneista suomalaisista, yhteensä noin 200 000 tapausta vuosisadan vaihteen molemmin puolin.

Jos merkitsemäsi tunnustietiedot ovat puutteellisia, seuraavista tiedoista voi olla apua etsimäsi henkilön löytämiseksi:

- Ensimmäinen tiedossa oleva osoite tulomaassa:
- Viimeksi tiedossa ollut osoite tulomaassa:
- Matkakumppanit:
- Ikä Suomesta lähtiessä:
- Laiva, jolla lähti Suomesta:
- Lisätietoja (esim. perhesuhteet, lähtikö yksin tms.):

Siirtolaisuusinstituutti veloittaa etsinnästä 100 mk/tunti. Tuntia pitemmistä ajoistehdään tilaajan kanssa sopimus erikseen.

Tilaaajana sitoudun suorittamaan etsinnästä aiheutuneet kulut saamani laskun mukaan.

Päiväys

Allekirjoitus

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

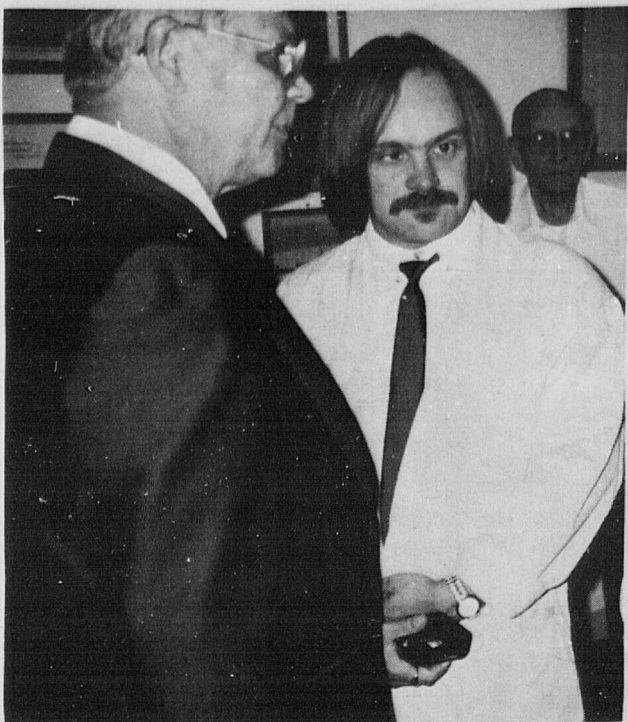
Danielson, Conn.
Tel. 774-3284

Central Village
Tel. 564-2147

Oletko
muistanut
uusia
tilauksesi?

Floridan kuulumisia

Vasemmalla eläkkeelle jäänyt päätoimittaja Aarne Aaltonen keskustelemassa seuraajansa Sakri Viklundin kanssa.

Kuva: Anja Laurila

Aarne Aaltosesta eläkeläinen

Viimeiset kuusi vuotta Amerikan Uutisia Floridassa toimittanut Aarne A. Aaltonen joutui huomion kohteeksi Lake Worthin Kenttähaalilla sunnuntaina 19. tammikuuta. Dennis Tero järjesti Aarnelle "paahtajaisjuhlan", jossa hänen ystävänsä ja työtoverinsa muistelivat menneitä hauskan ohjelman myötäilemään.

Aaltoset päättivät jäädä eläkkeelle pitkien, kiireisien työvuosien jälkeen ja viettää nyt enemmän aikaa perheensä kanssa.

Heidät tunnetaan laajalti Massachusettsin valtiossa, jossa he todennäköisesti tulevat viettämään ainakin kesät tyttärensä luona. Vakituisen koti silti pidetään Floridassa ainakin näillä näkymin.

Paljon hyviä eläkevuosia Rose Marie ja Aarne!

Anja Laurila

Finnish-American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Tammik. 30, 1992

Lauantaina 25. p:nä kävi meillä kansantanssiryhmä "Katrilli" ilahduttamassa asukkaitamme. Lämmin kiitos teille!

Saimme jälleen surusano- man: sairaskodin asukas Kalle Eskola nukkui ikuiseen 26. p:nä 95 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Maanantaina vietettiin Otto Winquistin 100-vuotissyntymäpäiväjuhlaa. Nyt kodissamme asuu seitsemän yli 100-vuotiaasta. Onnea ja terveyttä teille kaikille jatkossa.

Ed Haapa on edelleen jaksanut ohjata yhteislauluja vanhustemme iloksi. Oskari Nyman soitteli viulua ja Elisa Lindström mandoliinisooloja. Kiitos teille.

Helping Hands -ryhmä oli taas keskiviikko- ja perjantaina avustamassa. Heidän työnsä on todella arvo-

kasta. Lydia Knuttila säesti keskiviikon - ilkamissa, joissa omat taiteilijat antavat aina parastaan. Torstaina Leo, Henry ja Janet Kivi pitivät kahvikonsertin. Se oli taas täysipainoista kuultavaa.

Perjantaina pastori Pentti Mäki piti kauniin muistopuheen Matti Myllylän ja Kalle Eskolan muistolle ja hopeahapsemme lauloivat noiden rakkaittemme muistolle.

Lämmin kiitos taas kulu- neesta viikosta teille kaikille!

Huom! Veripankkiauto odottaa verenluovuttajia lauantaina 8. p:nä klo 9-11. Muistatthän tulla luovuttajiksi!

Huom! Finlandia Foundation järjestää Valentine's kahviaisat myös 8 p:nä klo 1 iltap. Annan Majassa. Komean kahvipöydän ja iloisen ohjelman kera. Teemamme: "Ystävyyden ja Rakkaus".

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

Ritva Mielty-Riihinen (vas.) laulamassa kunniavieraalle Aarne Aaltoselle (kesk.). Oikealla Dennis Tero, jonka järjestämä tilaisuus oli.

Kuva: Anja Laurila

Amerikan Uutisilla 60. juhlavuosi

Amerikan Uutiset lehden 60. juhlavuosi aloitettiin "Ruutia juhlavuoteen" tapahtumalla Gulf Stream Hotellissa Lake Worthissa 22. tammikuuta. Kutsuvieraina oli paikallista liike- ja lehdistöä väkeä ja lehden tukijoita ja ystäviä.

Uusi päätoimittaja Sakri Viklund tervehti juhlavieraat hotellin uima-altaan tuntumassa, jonne juhla oli järjestetty lehden henkilökunnan taholta.

Viklund tarjoi kaikille ruudin harmaita makeisia, jotka kuvasivat illan teemaa "Ruutia juhlavuoteen". Pitopöytien ympärillä nautittiin monipuolisesta ruokatarjoilusta ja juhlaboolista.

Entinen Amerikan uutisten päätoimittaja Aarne Aaltonen toivotti puheessaan onnea Sakri Viklundille uudessa tehtävässään mainiten, että hän mielellään jättää työnsä nuorempiin käsiin ja uskoo lehden säilyvän samalla linjalla kuin ennenkin, mutta myös

muutokset ovat aina tervetulleita.

Uusi päätoimittaja vastasi puheeseen ja lupasi lehden juhlavuoden aikana monia mielenkiintoisia tapahtumia. Hän sanoi "uusien tuulien puhaltavan" uudessa työssään, samoin kuin sinä iltana virkistävä merituuli puhalta Gulf Stream Hotellin puutarhassa. Suomi-Amerikka yhdistyksen liitolta tuli myös sähkösanoma tilaisuuteen. Lehden juhlavuosi on alkanut ruudin voimakkaalla tavalla.

Anja Laurila

Erick Salon muistolle

Surulla ilmoitan että täällä, Kanadassa, sekä Suomessa hyvin tunnettu Länsirannikon Amerikan Suomalaiset Laulajat kuoron entinen johtaja Erick M.S. Salo pääsi pois pitkän sairauden jälkeen Seattlessa, WA:ssa. Hän oli syntynyt syysk. 11 p., 1917 Alajärvellä, Suomessa ja kuoli jouluk. 30 p. 1991, 74 vuoden ikäisenä.

Lapsuutensa hän vietti Alajärvellä, mutta lähti 17-vuotiaana Helsinkiin sähköalan oppiin valmistuen myöhemmin Vaasan teollisuuskoulussa sähkötekniikoksi. Sotilaana hän palveli viestittäjänä ja Kokkolan lentokonetehdalla.

Harrastuksenaan hän oli aktiivisesti mukana partiotoiminnassa, sekä erikoisesti musiikki oli hänen sydäntään lähellä. Hän soitti jo nuorena suojeluskuntien soittokunnissa, toimi kuoronjohtajana Kokkolassa, kävi Klemettiopiston ja tuli Heikki Klemetin suosituskirje mukanaan tähän maahan jatkamaan musiikkiopintoja vuonna 1947.

Elämäntehtävänsä hän suoritti Lockheed laivanrakennustelakalla 28 vuotta sähköspesialistina ja työn johtajana. Rungas asbestin käyttö laivoissa vioitti hänen keuh-

konsa, joten toinen keuhko jouduttiin poistamaan.

Eläkkeelle jäätyään häneltä riitti yhä enemmän aikaa musiikille. Länsirannikon Laulajien johtamisen lisäksi hän lauloi sooloja, toimi Seattlen Suomalaisen Luterilaisen kirkon kanttorina ja kuoronjohtajana. Hän hoiti kirkon ja pihan tehden paljon korjauksia omalla kustannuksellaan.

Hän johti Länsirannikon kuoron kaksi pitkää konserttikiertuetta Suomessa, sekä lukemattomat konsertit Länsirannikolla. Toimitti jonkin aikaa pientä lehteäkin kuorolaisille, kun olemme niin hajallaan Vancouverista Los Angelesiin saakka. Hän johti kuoroamme 22 vuotta.

Suremaan jäivät veli perheineen Suomessa, serkku Kaliforniassa, ja suuri ystävien joukko tässä maassa, Kanadassa ja Suomessa. Hän jätti meille nämä sanat: antakaa musiikin kohottaa henkeen kauneuteen! Sytyttäkää kynttilät ymmärtäen, rakkaus ja harmonia toisianne kohtaan, ja toivoen parempaa huomista maailmaan, jossa elämme! Länsirannikon Amerikan Suomalaisen laulajien puolesta

Aini Tossavainen

YYA...

jatkoo etusivulta

alueellista koskematto- muutta kunnioittaen, sanotaan sopimuksessa.

Raja on siis loukkaamaton, mutta sopimus ei sulje pois mahdollisuutta sopia keskinäisin neuvotteluin mahdollisista muutoksista.

Sopimuksella tuetaan myös suomalaisten ja suomen- sukuisten kansojen ja kansallisuuksien omaperäisyyden säilyttämistä Venäjällä ja vastaavasti Venäjältä peräisin olevien omaperäisyyttä Suomessa.

Suomen ja Venäjän suhteiden perussopimus solmitaan 10 vuodeksi.

Kauppaa ja taloudellista yhteistyötä koskeva sopimus pyrkii hyödyntämään entisen Neuvostoliiton kanssa syntyneitä yhteistyösuhteita, mutta pohjaa markkintalou- teen.

Taloussuhteita kehitetään "tasaveroisuuden ja molempuolisen edun pohjalta".

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuuroa hedelmäkkeitön kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjatarvakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoinna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

From the desk of Stig Häggblom:

Miten kestää Suomen Toni?

Kolme vuotta myöhemmin jo huipulla. Thunder Bayssä Toni (kesk.) voitti ensimmäisen maailman cup -kilpailunsa. Vasemmalla Itävallan Werner Ratmayer, oikealla Sveitsin Stefan Zued.

Hän on syntynyt toukokuun 31. p:nä 1975.

Kolme vuotta sitten, kun hän 13-vuotiaana herätti huomiota Lahdessa MM-kisöjen kautta aikojen nerokkaimpana esilaskijana, jokin vilkku huomasi mainita, että tässä oli maailman paras urheilija 13-vuotiaiden sarjassa.

Ehkä oli niin.

Tänä päivänä tämä nuorukainen - 16-vuotias **Toni Nieminen** - on Suomen suurin toivo Albertvillen talvikisoissa.

Olympiakisat alkavat helmikuun 8. p:nä ja päättyvät saman kun 23. p:nä. Tähän väliin sopii mäenlaskun kolme kisaa ja tietenkin paljon muutakin, mutta Suomessa pidetään nyt peukkuja ennen kaikkea Toni Niemisen puolesta.

Onhan tämä ihmeellinen tarina.

Tonin lahtelainen valmentaja Jarkko Laine, itse kerran mäenlaskija, ajoi läpi kesän harjoituksissa V-tyylin Tonille. Sen tyylin toi markkinoille aikoinaan Ruotsin Jan Boklöv, myös kerran maailmancupin voittaja. Toni oppi hyvin ja voimia kertyi harjoituksissa. Kevään nuorten MM-kisojen mäessä Vuokatissa oli pantu tärkeimmäksi Toni talven ohjelmaan.

Sitten Toni hyppäsi pitkin syksyä niin mahtavasti, ettei häntä joulukuussa voitu sivuuttaa, kun kasattiin joukkuetta ThunderBayn maailmancupin alkajaisiin. Toni oli mukana ja voitti kaikkien yllätykseksi

Kanadassa.

Siitä se vasta alkoi.

Ei ollut enää sijaa sellaiselle ajattelulle, että Toni puuttuisi Suomen Keski-Euroopan mäki-kiikolta, maailman kovin kisasarja tämä neljän suurkilpailun summa.

Matti Nykäsestä ei puhuttu eikä annettu selityksiä. Toni Niemisen esiintuloon loppui melkein tyystin epätarve ja vuosia kestänyt lehtikirjoittelu Matti Nykäsestä ja hänen yksityiselämästään.

Suomen huippu-urheilun kannalta Matti Nykäsen tarina on erittäin surullinen. Hän oli ihmeellinen hyppääjä, joka lapsena siirrettiin suoraan hiihtoliiton ja Suomen olympiakomitean leipiin. Hyppyopetusta annettiin, mutta vähäisesti.

Kuitenkin Matti teki maaleen arvaamattomia urheilupalveluja ja hänen kauttaan liitot ansaitsivat miljoonia. Matti oli loistokunnossa neljä vuotta sitten Calgaryssa. Yksin häntä kuvattiin suurin piirtein ilmalennon aikana. Muuten siinä oli aina Hannu Koskivuori ja Kalevi Tuominen jossakin Matin tuntumassa.

Varmaa on, että kun asiat menevät pieleen, niin on miehessä itsessään vikaa. Matti Nykäsen tapauksessa tuntuu ilmeiseltä, että Suomen urheilujärjestelmä ei tehnyt alkuunkaan voitavaansa hänen elämänsä pelastamiseksi.

★

Tässä tilanteessa nousee a-

reenalle 16-vuotias Toni Nieminen ja keskustelu Matti Nykäsestä vaikeenee.

Mäki-kiikolla 16-vuotias ylsi kokonaisvoittoon, joka oli murskaava ja voitti neljästä osakilpailusta selvästi kolme. Neljännen, Garmich-Partenkirchensissä, hän vain niukasti hävisi puolella pisteellä kokeneelle itävaltalaiselle Andreas Felderille.

Teuvo ja Marja-Liisa Nieminen, Tonin vanhemmat, muuttivat pojan hyppyharrastuksen vuoksi Vääksystä Lahteen. Ovat nyt molemmat työttömiä Lahdessa, ei mikään harvinainen tilanne Lahdessakaan. Suomessa on tämän kirjoituksen syntyessä yli 341,000 työtöntä kortistoisia.

Kansakunta kuitenkin tähtää Albertvillen olympiakisoihin. Uutta intoa elämään halutaan hakea myös toivosta, että omat kovissa kisoissa pärjäisivät.

Toni ei ota paineita. Ainakin hän niin sanoo. Tukea hänellä on paljon, ei vain kotijoukkoilta.

Onhan siinä perheessä muitakin huippuhyppääjiä mäessä. On 14-vuotias Sami ja 11-vuotias Henri.

On sitten myös 5-vuotias Jenna, Tonin varsinainen suosikki, josta voisi tulla mäenlaskun harrastaja hänestäkin.

Talvikisat Albertvillessä alkavat helmikuun 8. p:nä ja päättyvät saman kun 23. p:nä.

Kuva Tom Smart.

Toni Nieminen, esilaskija suurmäessä 13-vuotiaana. Kovasti herätti huomiota tämä poika Lahdessa 1989.

Köyhät ja yksineläjät sydänsairauksien uhreja

CHICAGO - Köyhillä ja yksineläjillä on suurempi riski kuolla sydänsairauksiin kuin varakkailla ja niillä, joiden elämän ympärillä on muitakin ihmisiä, ilmenee lääkäreiden juuri julkaisemassa raportissa.

Tutkimuslääkäreiden mukaan köyhillä saattaa syynä olla kustannussyistä harvat lääkärissä käynnit, leikkaukset tai asianmukaisen lääkeyrityksen puuttuminen.

Yksinelämisen aiheuttavat riskit eivät ole niin helposti selitettävissä, mutta lääkäreiden mukaan syynä saattaa olla hormonaalinen reaktio, joka johtuu ihmiskontaktien puutteesta.

Tutkimusraportin ovat tehneet Duke University Medical Centerin, Durham, N.C., ja St. Luke's-Roosevelt Hospitalin, New York, lääketieteen tutkijat. Tutkimustulokset julkaistiin Journal of the American Medical Association -lehdessä.

Duken tutkimuksiin osallistui yli 1,300 miestä ja naista, joille tehtiin sydämdiagnooseja vuosien 1974 ja 1980 välillä. Heidän elämänsä seurattiin aina vuoteen 1988 asti.

"Viiden vuoden aikavälillä tutkimusten aloittamisesta pienituloisia kuoli lähes kaksi kertaa enemmän kuin hyväpalkkaisia tutkimuksessa mukana olleita ihmisiä", todetaan raportissa.

Kuolemantapauksia ja sydänkohtauksia esiintyi huomattavasti vähemmän niiden ihmisten keskuudessa, jotka elivät muuten kuin yksistään... tämä on merkki jonkintyyppisestä suojavaiikutuksesta, sanotaan tutkimuksessa.

New Yorkin tutkimuslääkäreiden mukaan yksineläjillä todettiin melkein kaksi kertaa enemmän sydänkohtauksia kuin niillä, jotka elivät parisuhhteissa.

Amanda Koski

BEDFORD, NH - Amanda (Kotro) Koski, 99, kuoli tammik. 29, 1992. Hän oli 1976 kuolleen Peter Kosken leski.

Hän oli syntynyt heinäk. 21, 1892 Juvassa Suomessa ja saapui Worcester, MA:aan 1913.

Edesmennyt työskenteli kotiapulaisena useissa perheissä sekä myös apuhoitajana hoitokodissa.

Vuonna 1978 hän muutti Manchesteriin ja 1988 tyttärensä ja vävynsä luokse Bedfordissa. Kaksi vuotta myöhemmin hän siirtyi hoitokodin asukkaaksi.

Kaipaamaan jäi tytär Anne Oja, Bedford; tyttärentytär Carol Pow, Bedford; tyttärenpoika Robert Oja, Manchester; kaksi lapsenlapsen lasta; ja yksi lapsenlapsen lapsenlapsi; veli sekä useita sisarusten lapsia Suomessa.

Vainajaa voi muistaa tekeillä lahjoituksen Raivaajan toiminnan tukemiseksi osoitteella: Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420.

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Karl A. Mäkelä Jr.

FITCHBURG, MA - Karl A. Mäkelä Jr., 79, 22 Kinsman Road, kuoli tammik. 31, 1992 kotonaan saamaansa sairauskohtaukseen. Hänen vaimonsa Laila (Salo) Mäkelä kuoli viime vuoden syyskuussa.

Hän oli syntynyt kesäk. 28, 1912 Fitchburgissa Kaarlo A. ja Impi (Tamminen) Mäkelän poikana ja asui paikkakunnalla suurimman osan elämästään. Hän oli Fitchburg High Schoolin kasvatti.

Edesmennyt työskenteli 10 vuoden ajan Fitchburg State Collegen talonmiehenä ennen kuin jäi eläkkeelle 1980.

Mäkelä kuului Finnish American Club of Saimaan ja oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan poika Michael M. Mäkelä, Ashburnham; tytär Kathy Lee Roberts, Berliini, Saksa; veljet Walfrid Mäkelä, Fitchburg ja Eino Mäkelä, Stratford, CT; siskot Lina Pernaa, Ashby ja Aune Kontio, Townsend; viisi lastenlasta; ja sisarusten lapsia.

Hautaustoimisto Sawyer-Miller, 129 Elm St., huolehti hautauksesta. Hautausmaahan Forest Hill hautausmaahan.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

Mack Stephenson Funeral Home

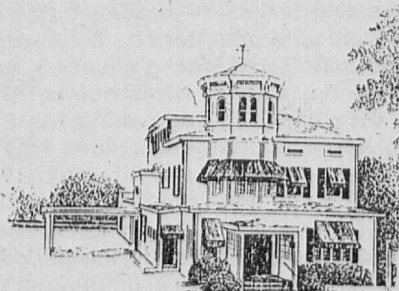
1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

Bosc Funeral Home

85 Blossom Street, Fitchburg, MA

342-3635 Street level access 342-3645

John A. Bosc Sr.
Donald G. Dufault

John A. Bosc Jr.
Ina A. Davidson

Directors

Kuolleita

Otto Pasanen

ACTON, MA - Otto O. Pasanen, 82, kuoli tammik. 27, 1992 Emerson sairaalassa Concordissa.

Päästyään Fitchburg High Schoolista 1928 hän jatkoi opintojaan University of Mainessa Oronossa valmistuen siviili-insinööriksi 1934. Yli 30 vuoden ajan hän työskenteli Metropolitan District Commissionin palveluksessa.

Edesmennyt oli toisen maailmansodan veteraani.

Vuodesta 1950 Pasanen asui Actonissa ja palveli paikallishallinnossa.

Kaipaamaan jäi vaimo Noreen (MacEachron) Pasanen; kaksi poikaa, Glenn Pasanen, New York City ja tri Wayne Pasanen, North Andover; kaksi siskoa, Taimi McIntire, Fitchburg ja Tyyne Aura, Westminster; sekä seitsemän lastenlasta. Ensimmäinen vaimo Melva Christine (Wilson) kuoli 1957.

Nina B. Venning

GARDNER, MA - Nina B. (Yatkola) Venning, 83, 90 Ridgewood Lane, kuoli tammik. 29, 1992 Eastwood Pines hoitokodissa sairauden muramana.

Hän oli syntynyt Sandstone, MN:ssa Arthur ja Helmi (Elola) Yatkolan tyttärenä ja vietti lapsuutensa Royalstonissa. Gardnerissa hän oli asunut useita vuosia.

Kaipaamaan jäi aviomiehen William J. Venningin lisäksi tytär Phyllis B. Hale, Gardner; ja sisko Ida Järvi, Phillipston.

Hautaustoimisto Smith, 69 Vernon St., huolehti hautauksesta. Hautausmaahan Templetonissa.

Rakkaamme

Ida Kovanen Alanko

s. jouluk. 31, 1893 Oulainen Suomi
k. tammik. 7, 1992

Kaivaten

Tytär Vivian Alanko Filppu
neljä lapsenlasta
viisi lapsenlasten lasta

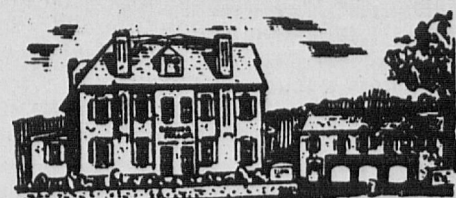
NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO

300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161

ARTHUR A. NORDGREN

SAWYER-MILLER HAUTAUSKAPPELI

129 ELM ST., FITCHBURG

123 MAIN ST.
WESTMINSTER

763 MASS. AVE.
LUNENBURG

henkilökuntaan kuuluu suomea puhuva henkilö

Palvellut monta suomalaista sukupolvea

Howard J. Miller, hautaantoimittaja 354-6778

Smith Funeral Home Inc.

Elden E. Bjurling
Douglas Stone
Directors

69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA

Hautatoimituksia
vuodesta 1896

Making of Finnish America

Story & photo by Toini Laakso

Perspectives on Finnish American identity

This report of Making Finnish America conference held last November at the University of Minnesota in Minneapolis continues from last week.

Six panelists, each presenting a different topic relating to **Perspectives on Finnish American Identity** held our attention on Friday afternoon, November 8.

They were introduced by Gary London, Ph. D., who teaches at Everett Community College in Everett, Washington. His research has been on both Finnish and Finnish immigrant history, and he most recently published "The Anti-Socialist Movement Among the Finnish Americans" in *Finns in North America*, proceedings of Finn Forum III.

The first speaker was Peter Kivisto, Associate Professor of Sociology at Augustana College, Rock Island, Illinois.

Author and editor of *Immigrant Socialists in the United States*, *The Ethnic Enigma*, and *American Immigrants and Their Generations*, he holds a Ph. D. in Sociology from the New School for Social Research. He addressed: "What Did Americanization Mean for the Finns? Clues from Their Encounter with Public Schools in the 1930s."

Introduction

"This paper explores the ways in which Finns responded to and participated in American public schools," Kivisto began.

"It is intended," he said, "to be an initial reconnaissance of what is in many respects uncharted waters." He said he agreed with Dorothy Skardal's view that "The public school was the only institution through which American society exercised direct cultural pressure on the immigrant group at all periods."

Kivisto said there were some elite native-born Americans to whom Americanization meant to eradicate cultures of the old world and adopt the so-called "unhyphenated American," and there were those who thought some immigrants were incapable of being Americanized and should not be allowed to come here, or at least not be accepted into citizenship.

This group was strong enough to enact the immigration restriction legislation in the 1920s, he said.

There were also those who were progressive reformers and thought immigrants and their children could blend into the American society, Kivisto continued, and in they believed the school would play a crucial role.

"Pressure to Americanize was felt intensely within ethnic communities," he said, and he named three typical responses that he said varied in degree within each group: "resistance to Americanization; an embracing of assimilation and a repudiation of one's ethnic past; or an effort to engage in a delicate balancing act of ethnic preservation and accommodation to the American cultural and social environment."

Responses varied at times with generations, he said, and between the first and second World Wars there was considerable discussion about the "problem of the second generation" because the first generation was tied to cultural patterns of their homeland, and the second generation were abandoning that culture. He also said the second generation did not feel socially equal to the native-born Americans.

Kivisto expressed the feeling that the conflict between the generations has been exaggerated, and that "most of the second generation wanted to preserve those elements of their inherited culture that they valued positively, while rejecting others that were seen as too restrictive or burdensome."

"They also accepted some aspects of American culture," he continued, "while rejecting others. For some, for example, America was too individualistic. For others, it was too materialistic and crass. For still others, it was too secular."

He said Americanization to most ethnics, regardless of generation, did not mean to uproot the old world culture, and they wanted to Americanize.

Public Schools

Kivisto said he believed the public school was an important area to research in exploring this matter further.

It is known, he said, that educators tried to "inculcate American attitudes and models of behavior in the students. We are also able to see, in a variety of instances, the ways in which students from different ethnic groups responded to these efforts as they participated in a variety of ways in educational institutions.

"To the extent that we look at this latter topic, we can begin to address questions concerning ways in which ethnics came to define the process of Americanization."

He researched the public high school in Ishpeming, Michigan, during the years 1930-

Gary London, of Everett Community College (WA), introduces the panel which presented topics relating to "Perspectives on Finnish American Identity." Panelist included (at the table, from left to right): Paul Niemistö, Michael Loukinen, Auvo Kostianen and Peter Kivisto.

1940 and reported on the results of that study.

At that time Ishpeming had a population of approximately 10,000, he said, and in 1980 still had the largest number of Finns in the country.

Mining operations had attracted other ethnic groups as well as the Finns to Ishpeming, he said, with the major groups being the English (some from New England but chiefly Cornish), Swedes, French or French Canadian and Italians, and some Norwegians, Irish and Jews.

He said the English were at the top of the ethnic hierarchy. They were the managers in the mines, white collar professionals and business leaders.

The Cornish, he said, were given the best mining jobs mostly because of their shared language and their past mining experience in Cornwall.

The Swedes ranked just below the English, followed by the Finns somewhere in the middle and, he concluded, the French and Italians at the bottom. Protestant groups ranked higher than Catholic, he added.

As to what bearing the social structure and cultural background of the ethnic groups had on their educational aspirations, it is suggested by some researchers, Kivisto said, that all ethnic groups were enthusiastic about the value of the education system, while others have reported difference indicating that Protestant groups showed greater commitment than Catholic groups.

He said research has been limited generally to two topics: educational persistence and academic achievement, except for a study by Paula Fass of seven New York City high

schools during the interwar years which included such features as involvement in academic organizations, sports, service clubs, leadership positions, and so on. Her study showed similarities among ethnic groups in some areas and differences in others, he said, and she limits her study mostly to the descriptive level.

Kivisto said he modeled his study after hers, chiefly descriptive, showing variations in the ways members of different ethnic groups took part in curricular and extra curricular activities. He explained this would serve as a basis for further study of the impact of education in Americanization.

Research Findings

The data on all seniors graduating from 1930 to 1940 was compiled by Kivisto, each classified ethnically by his or her name.

There were five major groups, he said, the Finns being the largest, followed by the English, Swedes, French and Italians.

Norwegians, Irish, Jews, Danes, Germans, Greeks, Armenians, and Croations were reported in the "others" category.

In studying the drop-out pattern from incoming freshmen to graduation, he found the lowest number of drop-outs to be among the English while the Italians had the highest and the others were fairly equal. 59 percent of boys entering high school graduated during this period, he said, and only 68 percent girls.

During the Great Depression only 47 percent graduated in 1930, he said, with the percentage rising to 79 percent in 1940 when some mining operations had resumed to send war materials to Europe.

Selection of high school stu-

dents to the National Honor Society was used by him to measure academic success as these students ranked first and second in their class.

He found "Finns ranked highest with 87 percent making the National Honor Society. Right behind them were the Swedes, and in third were the English with 13.8 percent." He said only a few Italians and French made the society. In all groups there were more girls than boys, he added.

Kivisto next addressed the percentages of ethnic groups attending college and said the English had the highest number followed by the Swedes and Finns. He said this may have been due to more of the English being in the middle class and the others in the working class.

He also said a surprising number of French went to college, and "The Italians stand out as the group that sent a significantly smaller percentage of their students to college."

The most equal number of males and females attending college was among the Finns, he said.

The English sent more males, he found, and the French more females.

This may have been because many Finns went into teaching, which was open to both genders, whereas the English, in addition to teaching, pursued professions, such as becoming doctors and lawyers, that were heavily male dominated at the time.

Kivisto examined the involvement of students in extra curricular activities.

In organizations such as debating and drama that could be considered academic, he said he found high levels of participation for all ethnic groups, with the English most involved with 54.6 percent, not much different from the Swedes or Finns, and the French not far behind. Italians ranked fifth with 38.3 percent.

There being no organized sports for girls at the time, Kivisto explained his research data reflects participation in male sports only.

He said it was interesting to find that 70 percent of Italian boys were involved, showing this was their preference of extracurricular activity.

The English, Swedes and Finns were quite similar, he said, with about four out of 10 involved from each group.

Only 31 percent of French groups participated in athletic teams, he concluded.

Participation in musical activities showed the English

Turn to KIVISTO page 10

Finland signs treaty with Russia

On January 20, 1992, Finland became the first western country to sign a political pact with the Russian republic. The signing took place in Helsinki, Finland.

The new pact replaced the mutual cooperation and assistance agreement (YYA-sopimus) that Finland and the former USSR signed in the spring of 1948.

Also signed were a trade agreement and a collaborative pact to develop areas near the joint border.

The Russian signer of the document, first vice-premier Gennadi Burbulis, assured the Finns that Russia supports Finland's possible European Community application.

Prime minister Esko Aho signed on behalf of Finland.

The new agreement does not define Finland's foreign policy nor does it require military consultation like in the former pact.

The so-called question of

Karelia follows the outline of the former agreement: the current border is unviolable, but the agreement does not

bar the possibility of a mutual discussion for possible changes.

The new agreement also recognizes the importance of

preserving the ethnicity of Finns and Finnish-related people living in Russia and vice versa.

The agreement is for a 10-year period and it needs to be ratified by the parliaments of both countries.

Finnish President Mauno Koivisto (right) and Russia's ambassador to Finland Boris Aristov (left) witnessed the signing of the new agreement between Finland and Russia. Gennadi Burbulis (second from the right) signed for Russia.

Finlandia Foundation

Boston Chapter

February meeting honors KALEVALA

The February meeting of Finlandia Foundation-Boston will be held on Sunday, February 23, at 3 p.m., at our usual meeting place - St. Paul Lutheran Church in Arlington.

Following the long-established tradition of honoring our national epic, THE KALEVALA, we have asked our own talented and versatile Roy Helander to present this year's Kalevala program.

In past years we have stressed the poetry and the plot line of THE KALEVALA, its English translations especially the recent one by our fellow member, Eino Friberg, as well as the music arising from this epic.

This year Roy has chosen to deal with the folklore as it appears in the epos and, in his inimitable style, will make this a most interesting and entertaining afternoon.

Kick-off concert a success

Jorma and Mervi Elorinne were extremely well received by a most enthusiastic and appreciative audience.

This outstanding concert consisted of familiar Finnish Christmas music as well as classical selections of well-known composers.

The Elorinne cassettes have arrived. Everyone who placed an order for them will be able to get them from Terttu Savoie at the February meeting.

Folklore translation project

1992 is the year to celebrate Finland's 75th anniversary.

sary.

The celebration for Finlandia Foundation-Boston Inc. began with a wonderful recital of truly beautiful music, and it may end with music, also.

Before then, however, we have an important opportunity to make a lasting contribution to this celebration as well as assuring the continuance of the survival of Finnish culture and tradition among the new generations of English-speaking Finns and people interested in Finland.

We are pleased and honored to have this opportunity to promote and fund the translation of the important book, SUOMALAINEN KANSANPERINNE, by Professor Leea Virtanen of the University of Helsinki.

This project is such a large undertaking that we shall apply for funds from various sources as well as the greater Finnish community in the United States.

But we also need your help now to get this project going. We are appealing to all the members and friends of the Boston Chapter to participate in this undertaking by making a donation. All contributions, even the smallest, will be greatly appreciated and will help immensely.

Professor Virtanen's book has been sent to several authorities and otherwise-interested people for review. We wish to share one of their comments and impressions with you.

The Director of the Finnish-American Translators Association (FATA), Richard Impola, wrote:

"The book includes much more than the title may suggest.

"To the Finns, folklore is a comprehensive field which includes topics normally studied in such social sciences as anthropology, ethnology, sociology, etc. Even literature and music find a place in Professor Virtanen's scheme of things as source material for students of folklore.

"This book is, therefore, much more than a description of quaint and curious beliefs and customs of the past; it embraces nearly all aspects of Finnish culture.

"In addition, the comments on the way of defining and studying many aspects of folklore make it a valuable guide to students and researchers.

"In addition to examining and classifying these records of the past, Professor Virtanen applies the methods of folklore to the study of present-day civilization. She gives intriguing accounts of folk culture in an urban environment, so different from the agrarian society which produced the earlier customs and traditions."

Please support our 75th Anniversary celebration project by sending your contributions to Mimmi Hartiala-Sloan, P. O. Box 124, Harvard MA 01451.

Please make your checks out to Finlandia Foundation - Boston Inc. and write the word "translation" in the memo section on the front of the check.

Save the date!

The March meeting, on the 22nd, will have a special speaker,

Finlandia Foundation Boston Chapter new president Marja-Terttu Meharry of Lexington takes the gavel from outgoing president Karl K. Mäkelä of Holden.

er, so you will want to mark that date, on your calendar now.

Mr. Klaus Törnudd, Finland's recent representative to the UN and currently a Fellow at Harvard University, will address us on the subject "Challenges to Finland in the '90s."

Annual meeting recap

The Board of Directors for 1992 consists of the following:

President, Marja-Terttu Meharry of Lexington; Vice President Karl Makela, Holden; President-Elect, Maija Mord, Lunenburg; Clerk, Terttu Savoie, Quincy; Treasurer, Marja-Leeana Bailey, Chelmsford.

Chairs of the following committees: Program, Roy Helander, Maynard; Hospitality, Liisa Rosetti, Lexington; Membership, Liisa Chanoff, Marlboro; Scholarship Fund, Vera Smith, Winchester; Children's

Program, Päivi Rätty-Rodriguez, Somerville; Children's Program, Raija Nieminen, Quincy; Newsletter, Viola Ray, Arlington.

Member-at-large, Carol Parsinen, Arlington.

After the business meeting, Anneli Johnson of Quincy made a most interesting slide presentation and talk on *toris* in the New England area, concluding with pictures of *toris* in Finland with which some of us are familiar.

Anneli is Direct Marketing Specialist and Farmers' Market Coordinator for the Massachusetts Department of Food and Agriculture.

Her previous position was with the University of Massachusetts Extension as a Community Nutrition Educator.

She is a graduate of the

Turn to BOSTON page 10

New York City

There will be a meeting of the Finlandia Foundation on February 14, 1992, Central Presbyterian Church, Park Avenue and 64th Street, Manhattan, 8 p.m.

The subject of the program is entitled "Love in Finnish Style", befitting Valentine's Day. The speaker will be Eila Kaarresalo-Kasari.

Mrs. Kaarresalo-Kasari has directed many film shorts, including the award winning "Finnish Frustrations". She has also lectured on male-female relationships and is

known in Finland as a specialist in the field.

Mrs. Kaarresalo-Kasari has been President of the Ladies' Club of the Finnish American Society in Helsinki and is a vocalist with the City Jazz Band.

Members and friends of Finlandia Foundation are urged to come and celebrate the holiday with love and pulla. Refreshments will be served at the conclusion of this scheduled program.

For Finlandia
Lee Alperin

Fitchburg, MA Finnish American Club of Saima

The Finnish-American Club of Saima meeting for this month will be on Wednesday, February 13, 1992, 7:30 p.m., at Saima Park.

The committee is Bertha Laaksonen, Ann Anderson, Aili Weeks, Rachel Leppanen and Eileen Granfors.

[Irene Kamila has announced the program will feature the 1983 video "The Finnish Mosaic: The Finnish Americans".]

RAIVAAJA computer fund

RAIVAAJA - the Finnish newspaper published in Fitchburg MA - has a big computer problem . . . financial help is needed immediately to remedy the situation.

The Finnish American Club of Saima Inc. has pledged \$1,000 to match donations by others (i.e. If you donate \$100, Saima will match it with a donation of \$100).

We can all come to the aid of RAIVAAJA. SEND YOUR CONTRIBUTION TODAY.

Send your donation to: RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY, P. O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

Tarmo Hannula

Baltimore area, MD

LASKIAINEN Sunday, February 16, from noon til dusk, at Norse Park in Freeland, Maryland.

Come and enjoy Peasoup and Pancakes and winter sport activities weather permitting and there will be a fireplace inside the Lodge.

Please R.S.V.P. to Marianne Miles 381-9384 or Tom Salmi 381-0056.

Donations \$3 for adults and \$1 for children under 13. Cakes & pulla for coffee table very much appreciated! Hope to see you there!

INDEPENDENCE DAY dinner had 41 people in attendance.

Thank you very much to everyone who came and made it a success. All the cooks did a great job. The food was super tasty!

Kalevi Olkio
It's Fun to Be Finn

\$465

donated as of presstime to the RAIVAAJA Computer Fund (see the Tietokonerahasto page 2).

Send in your contribution today!
RAIVAAJA, P.O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600.

Quayle in Finland

WASHINGTON, D.C. - The Vice President and Mrs. Quayle are in Finland today, their first stop on a eight nation tour which includes attending the opening ceremonies of the 1992 Winter Olympic Games in Albertville, France.

According to the Vice President's press secretary, Quayle is scheduled to arrive in Finland today and spend the night.

Tomorrow, Feb. 6, he is scheduled to meet President Mauno Koivisto, Prime Minister Esko Aho and Foreign Minister Paavo Väyrynen.

On Friday, Feb. 7, the Quayles travel to the Baltic countries, stopping first in Estonia, then Latvia and on to Lithuania where he is scheduled to make a "major speech" at Independence Square in Vilnius on February 7.

"As the highest ranking American ever to visit the three newly independent Baltic states," states a press release issued by the Vice President's press secretary, "the Vice President's trip will serve to underscore the continuing U. S. support for these countries as they build democratic and humane societies for their peoples.

The Quayles will also visit Germany, Switzerland and the United Kingdom before the end of the trip on February 11.

Los Angeles, CA

Esa-Pekka Salonen will direct the Los Angeles Philharmonic and the Helsinki University Chorus in Sibelius' Kullervo Symphony on February 14 (8:00 p.m.), Feb. 15 (2:30 p.m.) and Feb. 16 (8:00 p.m.) at the Dorothy Chandler Pavilion of the Los Angeles Music Center.

Ticket info: 213-850-2000.

Kivisto

continued from page 8

had the most involved and the Italians the least, he reported.

"The Finns fit in the middle," he said, "though they were closer to the French and Italians." In all groups more girls participated than boys, he said.

Kivisto said he found that the Swedes had the most involved in social and service organizations, followed by the English and Finns. He said the Italians, who ranked fifth, had a 39.5 percent participation level. "Again, girls were far more involved," he said.

"Finally, I looked at leadership positions," he said, "including as leaders all students who were either class officers or members of the Student Council. A desire to be a class leader says something about a person's aspirations and sense of self."

He expressed the opinion that "While they [elections] perhaps most directly concern the relative popularity of the individuals involved in an elective contest, they also may indirectly reveal something about the general attitudes about particular groups harbored by other groups."

He noted "the Swedes contributed more people to the leadership positions than any other group, followed by the English and Italians. The Finns ranked fourth, above the French."

Conclusions

"What does all of this mean in terms of the Finns?" he queried, and stated "One thing is clear: they are most like the English and Swedes in both curricular and extracurricular matters, and most unlike the French and Italians."

"Given this comparative perspective, I would like to suggest three things about what Americanization may have meant to this young generation of Finnish Americans," he said.

First, it meant modelling one's activities after those groups highest in the American ethnic hierarchy."

He said during this time period Finns were ranked in an intermediate position by Bogardus, below the English and Swedes.

He also said "In most of our indicators, the Finns are quite close to the English and Swedes, suggesting that they endorsed the world view of those who might be construed as more genuinely "typical American."

The academic achievement ranking of the Finns shows they regarded education as perhaps the most important vehicle for upward mobility, Kivisto pointed out.

"But," he added, "as involvements in academic organizations can at least hint at, they also seemed to treat education as an end in itself. They seemed to act on the conviction that in the development of individual character, the well-rounded person is an educated person."

"The second point is that, by being actively involved in a wide range of extracurricular activities, Finns were implicit-

ly accepting not simply the existence of a pluralistic society, but one in which engagement in those activities transcended ethnic boundaries," he stated.

"Their everyday interactions were therefore progressively shaped by a devaluation of the importance of ethnic affiliations and a valorization of relationships predicated on shared interests," he said, adding "This could serve to establish a basis for friendships outside of the ethnic enclave."

"Third, it meant that gender mattered, as boys and girls differed considerably in their modes of participation and on their levels of academic achievement," he continued.

Kivisto stated "These three points taken together suggest that these Finnish high school students were in key respects assimilationists."

"It should be observed, however, that this was counterbalanced by the fact that families, neighborhoods, and ethnic organizations (particularly the Suomi Synod congregation and two Apostolic Lutheran churches) served to reinforce ethnic sensibilities. Students inhabited two worlds, one ethnic and the other multiethnic, or perhaps as they would describe it, "American."

His closing remark was "What appears to be clear is that these students were aggressively seeking to become American, and they did so, not by offering a counter model of what Americanization entailed, by accepting the definition offered them by ethnic groups higher in the ethnic hierarchy than they were."

Retrospect

As I was working on Kivisto's lecture I had flashing thoughts of my own high school days.

Having graduated from Fitchburg High School in 1936, which falls into the time period he researched, I could relate very well with what he had to say.

I never thought of having "two worlds" but that's how it was. I was deeply involved in the Finnish youth activities as Saima Hall, Reipas and the Co-op, and on the other hand chummed with non-Finnish classmates and enjoyed non-Finnish activities with them.

Just for fun I pulled out my much used classbook, THE BOULDER, which, by the way, was printed at Raivaa, and found 56 of a total of 400 seniors pictured in the book were Finns. The Gold F was presented to those who ranked high scholastically and 11 of the 31 recipients were Finns, six girls and five boys.

I also pulled out my husband Rudy's classbook and out of a total of 268 students, 53 were Finns. This was in 1932.

Only two Finns received the Gold F from a total of 27 awarded, both females.

(Note: Subsequent articles will appear as it would be impossible to cover this excellent conference in one article.)

Boston

continued from page 9

University of Massachusetts with a Bachelor of Arts degree in Liberal Arts and Community Service, and is the founder of the Quincy Farmers' Market.

This spring Anneli represented the City of Helsinki at the International Public Market Conference in New Orleans.

She is a member of National Market News Association and Massachusetts Federation of Farmers' Markets Board of Directors.

She also serves as a state liaison for the Massachusetts Flower Growers Association and the Lamb and Wool Board.

Serving on Hospitality for the January meeting were Martha Pätäri, Onerva and Bob Lovejoy, Mamie Lauricella, Ruth Holm, Aili Walsh, Irma and Ray Leslie, Helen and John Smith, Aune Kärkkäinen, Satu Donahue and Jennie Haines-Wolozin.

Condolences

to Päivi Rätty-Rodriguez on

the death of her mother and to Terttu Savoie on the death of

her mother.

Helmi Sharrillo and
Viola Ray

Anneli Johnson spoke on Mass. farmers' markets.

FITCHBURG, MA - In the past several years various efforts have been made to form some type of Finnish foundation in the local area to receive tax deductible contributions to help preserve and promote Finnish culture and heritage.

A variety of people have researched this idea. Upon the advice of legal council it was determined that the most economical way to do this was to go under the umbrella of the Greater Worcester Community Foundation, Inc.

This Greater Worcester Community Foundation is an administrative entity recognized as a tax-exempt corporation by the Internal Revenue Service. It assists area organizations and individuals by providing investment guidance

Looking for advisers

Heritage Fund established

and preparation of the ongoing documents and paperwork necessary for individual foundations to maintain their tax-exempt status.

In order to initiate a Finnish Heritage Foundation, an initial contribution was needed. As no committee was yet formed to do any fundraising, the Finnish American Club of Saima generously donated \$2,500 to get the ball rolling.

A committee of advisors is now needed. Anyone interested in this new Finnish Heritage Foundation Fund is invited to attend a meeting March 18, 1992, at 7:30 p.m. at Saima Park, Fitchburg (MA).

The Finnish Heritage Foun-

dation Fund has been set up for the following purposes:

1. Cultivate closer relations between Finland and the United States of America.
2. Strengthen the friendly bonds between the Finnish-Americans and others interested in Finland.
3. Support the cultural activities of the Finnish-Americans and their societies and churches.
4. Assist the Finnish-American educational institutions.
5. Help develop and maintain Finnish-American museums, libraries and monuments in the United States of America.
6. Assist in the interchange

nity Foundation because there are plans for their future control of Saima Park. Is the organizing of this Finnish Heritage Foundation the first step toward that end?

We FACS members are not all ready to die yet. There are still years left for us to carry on.

In the meantime, please, fellow members, let us learn all the ramifications before making irreversible decisions.

Even if joining the Worcester Community Foundation was a good idea, the way it was gone about was *wrong* - unfair to the majority of FACS members and the memory of all our parents who through hard work and dedication gave what we have here.

I for one cannot stand by and see a few bullying a large membership into doing something we might regret later.

It is outrageous - a shocking and devious development - this manipulation by a few comparatively newcomers to an organization with a solid background of 80 years, still strong and in healthy condition.

I beg of all to give this a lot of thought.

Sirkka (Linna) Höglund
Ashburnham, MA

Lukijan kynästä

LUKIJAN KYNÄSTÄ column invites the readers to discuss current issues. Everybody is welcome to contribute.

Ask, suggest, debate and express your own opinion. If possible condense your article to the length of one typewritten page. Handwritten text can be two pages.

Those selected for publication may be shortened for space reasons.

You can use a pseudonym for publication, but the letter must include the writer's name and address. Send the letters to Raivaja, Lukijan kynästä, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

OPEN LETTER TO FACS MEMBERS:

This is in regard to the recent formation of the Finnish Heritage Foundation.

I question the ethics of what has taken place.

A small group of people, several from our FACS board of directors, went ahead forming a Finnish Heritage Foundation claiming it had *no connection* with the Finnish American Club of Saima when, in reality, it definitely does, since very speedily FACS was directed to vote funds (\$2,500) (and who paid the legal fee for the ground work done?), while pertinent information including definite projected plans for the disposal of Saima Park, was withheld. And no other Finnish organization was approached.

The first meeting on Dec. 11, 1991, was not publicized. It was not made known in advance that this meeting was for the purpose of organizing the Finnish Heritage Foundation under the Worcester Community Foundation umbrella. Only a few people were invited and at that meeting those *not in favor* were asked to leave!

This is true because I have seen the minutes of that meeting.

It's inconceivable how this could be done by any director of a fundamentally democratic organization!

The information withheld from

the majority of FACS members is the fact that right from the beginning these few people discussed with the Worcester Community Foundation, of which this Finnish Heritage Foundation is now a part, the FACS property in Fitchburg and these people in Worcester are very much interested in getting copies of our deed to Saima Park, copies of deeds so this very valuable real estate that the old Saima Society gave to the young Finnish people with the specification that Saima Park and its control remains in the hands of the Finnish people in and around Fitchburg. This was their intent and the reason it was given.

I am convinced our property here was the bait used to interest the Worcester Commu-

Kalevala Day

Sunday, February 23, 1992

2:00 p.m.

at Saima Park
Fitchburg, MA

Unique program

Kahvipöytä

EVERYONE WELCOME

Sponsored by the Central Committee

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminister, MA 01473 • (508) 874-0629

whole advisory committee of the Finnish Heritage Foundation Fund.

Anyone wishing to make a tax deductible contribution may send a check made out to the Finnish Heritage Foundation Fund and mail it to the Greater Worcester Community Foundation Inc., 44 Front St., Suite 530, Worcester MA 01608.

Please call Lloyd Hannula (874-0629) for additional information.

Finnish Heritage Foundation

Kalenteri

CALIFORNIA

Feb. 11 - United Finnish Kaleva Brothers & Sisters No. 21 membership meeting, 7:30 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut St., Berkeley. Program: Slide show "Traveling Through Ecuador" by Wes Lundman.

Feb. 29 - Leap Year Social - Potluck, 5:00 pm, Brotherhood Hall, Berkeley. The Brotherhood Historical Film, put together by Leo Bajuniemi and Aimo Hieta, will be shown, if it can be arranged. Call Aimo & Judy Hieta for "what to bring:" 526-3284.

March 28 - JPP Fiddlers Concert & Dance, 8:00 pm, Brotherhood Hall, Berkeley. Tickets: 415-467-8512. *Järvelän Pikkupelimannit* (JPP), seven folk musicians from Kaustinen, Finland, is led by Mauno Järvelä and also features Antti Kettunen who plays the *kantele*.

CONNECTICUT

Feb. 22 - Finnish Baking, 1:30 pm, Finnish Hall, Canterbury.

MARYLAND

Feb. 16 - Laskiainen, noon til dusk, Norse Park, Freeland. Peasoup and pancakes, winter sport activities weather permitting. For more info: Marianne Miles (381-9384) or Tom Salmi (381-0056).

MASSACHUSETTS

Feb. 8 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Music by Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Feb. 12 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Program: Video "The Fitchburg Mosaic: The Finnish Americans" (1983).

Feb. 15 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Feb. 22 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

Feb. 23 - Kalevala Day program, 2:00 pm, Saima Park, Fitchburg. Sponsored by Central Committee. - Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3:00 pm, St. Paul Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Rt. 2), Arlington.

Feb. 29 - Kalevala Day Program, 7:00 pm, Concord Street Circle, Maynard. Sponsored by Ladies of Kaleva. - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by D. Wells Duo. Sponsored by FACS.

MICHIGAN

Feb. 9 - Dearborn Youth Symphony program, 3 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd, Farmington Hills.

Feb. 15 - Valentine Dance, Finnish Center, Farmington Hills. Music by Southfield Velvetones Big Band.

Feb. 16 - Finnish Center Association Senior Citizen Housing corporation annual meeting, 1 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Registration at 12:30 pm. - Finnish Center Association annual meeting, 3 pm, Finnish Center, Farmington Hills. Registration at 12:30 pm.

Feb. 22 - Finnish-American Club party sale, Finnish Center, Farmington Hills. Orders: Norbert Leppanen at 474-3907 after 5 pm. - Semi-Annual Las Vegas Nite, 8 pm-midnite, Finnish Center, Farmington Hills.

MINNESOTA

Feb. 21 - Finnish American Cultural Activities Inc. monthly meeting, 7:30 pm, International Institute, St. Paul. Program: Paul Niemistö on the *Amerikan Pojat* brass ensemble and their music.

July 23-26 - "Come home to Minnesota," FinnFest USA '92, Duluth. For more information: FinnFest USA '92, P. O. Box 762, Duluth MN 55801.

NEW YORK

Feb. 14 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter monthly meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, Park Ave and 64th St, Manhattan, New York. Program: Eila Kaarresalo-Kasari on "Love in Finnish Style."

All programs subject to change

Apartment for rent

133 Mechanic St., Fitchburg, MA near upper common. 4 room, 1 bedroom, spacious and nice. \$375/month. Please call Alice Heikkilä at 345-1011 or 582-4911.

Tulevia tilaisuuksia

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, helmik. 8. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★

Kalevalajuhla sunnuntaina, helmik. 23. p:nä klo 2:00 ip. Saiman Puistossa. Luvassa hyvä ohjelma. Kahvitarjoilu. Järjestäjä suomalaisseurojen Keskuskomitea. Kaikki tervetulleita!

Japanista lahjoitus Helsingin yliopistolle

Japanilainen Sasakawa Foundation-säätiö on lahjoittanut Helsingin yliopistolle miljoona dollaria Ryoichi Sasakawa Young Leaders Fellowship Fund -rahaston perustamiseen. Rahastosta voidaan myöntää apurahoja humanististen tai yhteiskuntatieteellisten alojen opiskelijoiden jatko-opintojen tukemiseen.

Laajaa kansainvälistä toimintaa harjoittava Sasakawa Foundation on tehnyt vastaavan lahjoituksen 50 yliopistolle eri puolilla maailmaa.

Helsingin yliopistossa apurahojen saajien erityisaloja voivat olla kansainväliset suhteet, Aasian ja Afrikan kielet ja kulttuurit sekä sosiaali- ja kulttuuriantropologia.

Uutispaloja

Saimme toimitukseen postikortin entiseltä fitchburgilaiselta Joel Pottalalta, joka on vuodesta 1985 asunut Helsingissä Suomessa.

Pottala oli lähettänyt korttinsa Itä-Karjalasta, Petroskoista. Se oli päivätty tammik. 7, 1992 ja hän kertoi päivän olevan ortodoksisten joulun ja "ensimmäisen kerran pitkää aikaa vapaapäivä".

★

Joulukuussa syntynsä saaneen Finnish Heritage Foundationin perustajat järjestivät viime viikon keskiviikkona Saiman Puistossa tiedotustilaisuuden, johon osallistui 21 kutsukirjeen saanutta henkilöä.

Lloyd Hannula toimi kokouksen puheenjohtajana, Tarmo Hannula sihteerinä.

Kutsukirjeen mukaan viimeviikkoisen kokouksen tarkoituksena oli selvittää säätiön toimintaa alueen suomalaisten tulevaisuudesta kiinnostuneille henkilöille ja valita ns. neuvoo-antava toimikunta sekä johtokunta rahoituksesta päättämään.

Kokous lähti alkuun kiivaasti useiden kutsun saaneiden henkilöiden kysyessä, miksi he saivat kuulla säätiön perustamisesta vasta nyt, eikä silloin kun sitä vasta oltiin suunnittelemassa.

Monet läsnäolijat kysyivät, miksi Finnish American Club of Saiman johtokunta ei ollut vaivautunut kertomaan jäsenilleen mitään säätiön perustamisesta. Selityksenä kerrottiin, että niillä ei ole mitään yhteyttä toisiinsa.

Hyvin pian ilmeni, että suurin osa paikalla olleista ymmärsi säätiön tarjoamat hyvät puolet, mutta ei pitänyt tavasta, millä se oli perustettu. Niinpä päätettiin, äänin 20-1, olla tekemättä mitään päätöksiä illan kokouksessa säätiön suhteen, vaan päätettiin pitää uusi, laajakaalaisempi kokous samoissa tiloissa maaliskuun 18. päivänä klo 7:30 illalla. Kokous on avoinna kaikille asiasta kiinnostuneille.

Koska vain harvat ovat tietoisia Finnish Heritage Foundationista, sen perustamisesta ja pyrkimyksistä, on paikallaan kertoa lyhyesti sen taustasta ja tulevasta toiminnasta.

Useiden vuosien ajan Fitchburgin alueen suomalaiset ovat halunneet perustaa jonkinlaisen verovapaan säätiön suomalaisen kulttuuritoiminnan tukemiseksi ja perinteiden säilyttämiseksi.

Asianajajan suosituksesta päätettiin liittyä Greater Worcester Community Foundation, Inc:n alaisuuteen.

Edellämainittu järjestö on Internal Revenue Servicen hyväksymä verovapaa yhtiö. Se auttaa paikallisia järjestöjä ja yksityisiä henkilöitä antamalla neuvoja varojen sijoituksessa ja asiapapereiden täyttämässä verovapaan statuk-

sen saamiseksi ja ylläpitämiseksi.

Finnish Heritage Foundationin perustamiseen vaadittiin alkupääomaa. Koska varojenkeräämiskomiteaa ei oltu vielä perustettu Finnish American Club of Saima lahjoitti \$2,500, jotta pallo lähtisi liikkeelle.

Nyt tarvitaan neuvoo-antava komitea. Niinpä kaikki asiasta kiinnostuneet kutsutaan osallistumaan Saiman Puistossa maalisk. 18. p:nä klo 7:30 illalla pidettävään kokoukseen.

Finnish Heritage Foundationin pyrkimykset ovat seuraavat:

1. Kehittää läheisemmät Suomen ja Yhdysvaltojen väliset suhteet.

2. Vahvistaa amerikkalaisten ja muiden Suomesta kiinnostuneiden välisiä siteitä.

3. Kannattaa amerikkalaisten kulttuuritoimintaa, järjestöjä ja kirkkoja.

4. Avustaa amerikansuomalaisia opetuslaitoksia.

5. Osallistua amerikkalaisten museoiden, kirjastojen ja muistomerkkien kehittämiseen ja ylläpitämiseen.

6. Avustaa opiskelijoiden, opettajien, luennoitsijoiden ja julkaisujen Yhdysvaltain ja Suomen välistä vaihtotoimintaa, samoin taidealoilla, musiikki, teatteri ja tanssi mukaanluettuna, sekä urheilussa että tieteissä.

7. Tehdä suomalaista kulttuuria tunnetuksi Amerikassa ja amerikkalaista kulttuuria Suomessa tavoilla ja keinoilla, mitkä neuvoo-antava toimikunta näkee parhaiksi.

Säätiön perustajat ehdottavat, että säätiötä kannattavat lähettävät verovapaat lahjoituksensa osoitteella: Finnish Heritage Foundation Fund, Greater Worcester Community Foundation, Inc., 44 Front St., Suite 530, Worcester, MA 01608.

Lisätietoja saa ottamalla yhteyden Lloyd Hannulaan puhelimitse 874-0629.

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radioharrastus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280, Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip., Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St. Fitchburg.

Seurakunnan työntekijänä toimii Erkki Kivi vaimonsa Saara-Liisan kanssa, puh. 345-4264. Kotiosoite: 313 Elm St. 3. kerros, Fitchburg.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetyseurakunta

Jumalanpalvelus sunnuntaisin aamulla klo 9:30. Pastori Phillip Meherasaana. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 pyhäkoulu kaikenikäisille.

Pyhäkoulu leikkikouluikäisistä (3 v.) 9-luokkalaisiin klo 10:45 - 12:00 aam. Debbie Champagne valvoo.

Nuorisoryhmä kokoontuu joka toinen sunnuntai-ilta klo 6-8. Mark ja Tami Green ohjaajina.

Jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina seurakunnan nuorimmaisilla, 4-12-vuotiaille, on oma jumalanpalveluksensa klo 9:30 aam. seurakuntasalin puolella. Heitä opastetaan Jeesuksen ja Raamatun maailman musiikin, draaman ja sätkynukkejen välityksellä.

Messiah Luterilainen seurakunta

Evakeliumiryhmä kokoontuu kirkolle joka maanantai, klo 6:30 ill. ilmoista huolimatta. Tehdään vierailuja ja jokainen halukas on tervetullut mukaan.

Lauantaina, helmik. 8 p. klo 8:30 aam. miesten aamiaisen ja ramaattutunti.

Sunnuntaina, helmik. 9 p. klo 9:15 sunnuntaikoulu. Klo 9:15 aikuisten raamattutunti. Klo 9:30 korkeakoululaisten raamattutunti. Klo 10:30 englanninkielinen ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 12:30 nuorten laskettelu- ja luisteluretki. Lähtö kirkolta. Omat evät, luitimet ja kelkat mukaan.

Lauantaina, helmik. 15 p. klo 9:30-3:00 "Retreat" Mt. Calvary kirkolla Actonissa. Kaikki naiset tervetulleita. Anna tieto Barbara Palomäelle lähdistäsi!

Järjestämme matkoja Floridaan ja Suomeen ja minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster Puh. 537-4536

NORTH
END

SUBARU
MAZDA
ISUZU

SUBARU-MAZDA
757 Chase Road, Rte. 13, Lunenburg
(508) 582-4911

ISUZU
525 John Fitch Highway, Fitchburg
(508) 345-1011

TERVETULOA YSTÄVÄT
ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

EXPERIENCE THE DIFFERENCE
HUHTALA OIL CO.
MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

FUEL OIL

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LAMMITUSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittioita uudistetaan - Talouskoneita, Amana jaakaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
helmik. 8. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

V. Honkala
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

Kaikenlaisia vakuutuksia . . . Puhutaan Suomea

NA

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

H

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

Hiskin musiikin henki yhä tallella

Hiski Salomaan 100-vuotisjuhlan kunniaksi tehty "Taattoni maja" -musiikkikokoelma yltää korkealle sekä tuoreudellaan että Hiskin musiikillisen tunnelman tallentajana.

Kaikkiaan 16 eri laulua sisältävä kasetti toimii samalla sekä vakavanaotettavana dokumentaarisena fiktiona tämän vuosisadan alun suomalaisesta elämänperinnöstä sekä amerikansuomalaisuuden haakeista tunnelmista ja humoristisesta elämänasenteesta.

Suomalaisen Hiskias Mötön eli myöhemmältä nimeltään Hiski Salomaan taival toi hänet vuonna 1908 Yhdysvaltoihin. Hiski levytti New Yorkissa kaikkiaan 18 kappaletta vuosina 1927-31. Julkaistulla kasetilla on mukana Hiskin koko levytetty tuotanto kahta laulua lukuunottamatta.

Viime vuonna Hiskiä juhlittiin Suomessa useaan otteeseen. Eri tilaisuuksien ja juhluvien päätöksenä syntyi laulukokoelma "Taattoni maja".

Ensimmäiseksi kasettia kuunneliessa huomio kiinnittyy uudentyypiseen sovitustyöhön. Perinteisen haitari-pohjan lisäksi elävyyttä ja il-mavuutta on saatu käyttämällä viulua ja eri puhallinsoit-timia haitarin rinnalla. Onpa mukaan otettu suomalaisessa kansanmusiikissa harvoin käytetyt soittimet kuten sähköki-tara ja havaijikitara. Yllättävää kylläkin, nämä "uudet" soit-timet istuvat hyvin Hiskin tuo-tannon uudelleensovituksissa.

Positiivista on myös se, ettei laulua ole haihdutettu soittimien taustalle. Vanhoissa Hiskin gramafonilevyissä sanat hukkuivat usein rahinan alle. Nyt sanoista saa kun-nolla selvän eikä "Taattoni maja"-kasetilla mene hukkaan energiaa tarkkaavaisuuden ylläpitämiseksi. Nyt Hiskin valttikortit, useat hauskat sa-naleikit ja riimitykset, eivät mene ohi korvien.

Kasetin A-puolen kappaleis-ta erityistä mielihyvää tuotta-vat laulut "Laulu taiteilijoista" ja "Hiskin ehkä tunnetuin le-

vytys "Lännen lokari". Song-ILO-yhtyeen esittämä "Laulu taiteilijoista" toimii erinomai-sesti: puhallinsoittimet ja viu-lu tanssivat keskenään erin-omaisessa balanssissa välillä vuorotellen, välillä toisiaan tu-kien.

SongILO onkin esittänyt vuodesta 1976 Hiskin lauluja, ja heidän tulkintansa ovat eh-kä kaikista lähimpänä Hiskin omaa taiteilijalaatua.

Juice Leskisen esittämä "Lännen lokari" yllättää rohke-alla sovituksellaan. Timo Tuo-visen sovituksessa alkuperäi-nen haitarin soitto on korvattu sähkökitaran kaiku-vibraatto-pohjaisella riffillä, joka karun haikealla tavalla sopii hyvin Juicen tulkinnan rinnalle. Tun-nelma kohoaa lisäksi taus-talta nousevan viulun myötä.

Laulu- ja soidinyhtiö SongILO kokonaisuudessaan. Istu-massa Jani Uhlenius. Seisomassa (vas.) Apeli Halinen, Jukka Virtanen, Heikki Kahila ja Artsi Salo.

Toinen rohkea ja toimiva so-vitusratkaisu löytyy myös A-puolelta. "Kemppeisen avio-elämää" -laulun esittää Sibe-lius-Akatemian kansanmusiik-kiosaston lehtorina toimiva Heikki Laitinen. Atso Almilan sovitukseen on sisällytetty viulun ja havaijinkitaran vuo-rottelu: tuloksena jännittävä yhdistelmä.

B-puolen aloituskappale "Sa-vonpojan Amerikkaan tulo" on myös ammattitaitoisesti toteutettu kokonaisuus. Siinä Liisa Matveinen ja Heikki Laitinen laulavat kappaleen duettona.

Matveinen tunnetaan Suo-messa Tallarit-nimisestä kan-sanmusiikkiyhtyeestä. Hän valmistui viime vuonna Sibelius-Akatemian kansanmusiik-kiosastolta. Yhdessä opetta-jansa kanssa hän esittää hai-kean valssin surumielisen tehokkaasti.

B-puolen positiivista pir-teyttä edustaa Matveisen esi-tämä "Ryöstöpolkka". Sen on sovittanut Merja Ikkela. Laulu on mestarinomainen tulkinta Hiskin reippaasta polkasta. Ilahtuttavaa on kuulla myös tuuban, klarinetin ja haitarin

Tässä Kypsäorkesteri, ammattimuusikoiden harras-tusorkesteri. Edessä vasemmalta Tapani Jämsen, Tarja Hakonen ja Merja Ikkela. Seisomassa (vas.) Atso Almila, Markku Luuppala, Timo Tuovinen, Jari Rissanen ja Mauri Saarikoski.

vaihdokset ja hienot vuorot-telut. Tuubasoolo on myös hauska erikoisuus.

Juice Leskisen "Dahlmanin paarti" on harvemmin kuultu Hiskin laulu. Juicen tulkin-nassa on mukana hieman epä-vireinen ja asiaankuuluva kuo-ro, jolta loppuu veto lopussa niinkuin vanhasta gramafonis-ta aikoinaan.

Ainoa allekirjoittanutta kase-tilla hieman häirinnyt seikka on klassisen musiikin tulkin-noista tunnetun Johanna Nur-mimaan esittämät laulut. Nur-mimaan ääni on teknisesti moitteeton, mutta hänen kor-kea operetinomainen äänen-sä ei mielestäni sovellu tä-mäntyyppiseen musiikkiin.

Nurmimaa hallitsee kuiten-kin tyylipuhtaasti vanhanai-kaisen suomenkielen eri ak-sentit liudennettuine i-kirjai-mineen, mutta hänen korkeat värisevät ylä-äänensä kalskah-tavat korvaan tyyllilajiin sopi-mattomilta.

Jonkun mielestä hänen tul-kintansa ovat varmasti kase-tin parhaita antia, varsinkin jos sattuu olemaan operetti-tyyppisen laulelman ystävä. Minusta hän vain kuulostaa hieman liian "korkeakulttuuri-selta" Hiskin kansanomai-seen imagoon ja tyyllilajiin suh-teutettuna. Ehkä muutaman kuuntelukerran jälkeen tämä ristiriitaisuus katoaa.

Kasetin lopetuskappa-

leeksi on valittu onnistuneesti SongILON esittämä "Vapau-den kaiho". Laulu onkin toi-minut yhtyeen tunnussävele-nä jo yli 15 vuoden ajan. Marssipohjaiseen ja mahtipoi-tiseen piilohumppaan on hyvä lopettaa.

Kokonaisuutena ajateltuna koko 16 kappaletta sisältävä kasetti on erinomainen yhdis-telmä Hiski-henkeä, ammatti-taitoa sekä luovia sovitusdei-oita. Kasetti on hyvä läpileik-kaus Hiskin tuotannosta.

Musiikkikokoelman teko on asianomainen kunniansoi-tus Hiski Salomaan muistolle, se on myös musiikillinen ilo-pilleri sekä maininnanarvoi-nen kansanperinteitä kunni-oittava kulttuuriteko.

Kari Seppälä

Kasetilla laulavat: Merja Larivaara, Heikki Laitinen, Liisa Matveinen, Atso Almila, Johanna Nurmimaa, Juice Leskinen, Heikki Kahila, Kati Bergman sekä Song-ILO-yhtye.

Kypsäorkesteri: Atso Almila, pa-suuna, Tarja Hakonen, tuuba, Merja Ikkela, harmonikka, Tapio Jämsen, rummut, Markku Luuppala, tenorisaksofoni, klarinetti, bassoklarinetti, Jari Rissanen, ki-tara, mandoliini, havaijikitara, Mauri Saarikoski, viulu, Timo Tuo-vinen, kitara.

Tuotanto ja mix: Timo Tuovinen
Tuottaja: Apeli Halinen, Työväen Sivistysliitto TSL r.y.

Suomen 68 urheilijan olympiajoukkue valittu

Suomen olympiakomitean toisessa valintatilaisuudessa joukkueetta täydennettiin jää-kiekkopelaajilla, mäkihyppää-jillä, yhdistetyn hiihtäjillä ja näytöslajissa kisoihin osallis-tuvilla nopeuslaskijoilla.

Kaikkiaan Suomen olympia-joukkueeseen kuuluu 68 urheilijaa. Mukaan Albertvillen kisakoneeseen pääsivät seu-raavat urheilijat (ensimmäi-sen valintatilaisuuden urheili-jat lueteltu Raivaajan edellis-numerossa):

Yhdistetty: Sami Kallunki, Jari Mantila, Pasi Saapunki, Teemu Summanen.

Valmentajat: Pentti Kokko-nen ja Jyrki Uotila.

Mäkihyppy: Vesa Hakala, Risto Laakkonen, Toni Niemi-nen, Ari-Pekka Nikkola, Raimo Ylipulli.

Valmentajat: Matti Pulli ja Kari Ylianttila.

Hiihto: Risto Kirvesniemi (valmentaja).

Nopeuslasku (näytöslaji): Naiset: Tarja Mulari, Pia Ruus-kanen, Camilla Hackman-Us-ki. Miehet: Juhani Laakso.

Joukkueen johtajat: Pekka Hietanen ja Kalevi Häkkinen.

Jääkiekkomaajoukkueen lopulliset 23 pelaajaa nime-tään seuraavista 26 pelaajas-ta harjoitusleirin jälkeen.

Maalivahdit: Markus Kette-rer, Sakari Lindfors ja Jukka Tammi.

Puolustajat: Timo Blom-qvist, Kari Eloranta, Mikko Haapakoski, Erik Hämäläinen, Timo Jutila, Janne Laukkanen, Harri Laurila, Arto Ruotanen, Simo Saarinen, Ville Siren.

Hyökkääjät: Raimo Helmi-nen, Hannu Järvenpää, Jari Lindroos, Mikko Mäkelä, Mika Nieminen, Timo Peltomaa, Ju-ha Riihijärvi, Timo Saarikoski, Teemu Selänne, Petri Skriko, Raimo Summanen, Keijo Säi-lynoja, Pekka Tuomisto.

Joukkueen johtaja: Pentti Katainen.

Valmentajat: Pentti Matikai-nen ja Sakari Pietilä.

Huoltajat: Hannu Soro ja Tomi Mäkipää.

Hiski Salomaan musiikki elää

Eilispäivän mestarin Hiski Salomaan musiikkia tämänpäivän suomalaisartistien tulkitsemana juuri ilmestyneellä kasetilla

Taattoni maja

Esiintyjät:

Merja Larivaara
Atso Almila
Juice Leskinen
Heikki Laitinen

Johanna Nurmimaa
Kypsäorkesteri
Liisa Matveinen
SongILO

Tuottaja: Apeli Halinen, Työväen Sivistysliitto TSL r.y.

RAIVAAJA
P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600

\$9.95 postikuluineen
(Mass. asukkaiden tulee lisätä
5% myyntivero)

Suomen uutisia

Karhilo vetää Suomen Etyk-valtuuskuntaa

Suomen ulkoministeriön alivaltiosihteeri **Aarno Karhilo** johtaa Suomen Etyk-valtuuskuntaa seurantakokouksessa, joka alkaa 24. maaliskuuta Helsingissä. Tasavallan presidentti asetti Suomen valtuuskunnan äskettäin.

Euroopan turvallisuus- ja yhteistyökonferenssin (Etyk) neljäs seurantakokous alkaa ulkoministeritasolla, ja jatkuu virkamiestasolla kolmen kuukauden valmistelut alkavat Helsingissä 10. maaliskuuta.

Valtionjohtajat heinäkuun alussa

Ety-huippukokous tuo Hel-

sinkiin ennakkoarvioiden mukaan heinäkuun alussa Etyk-maiden valtiojohtajia. Huippukokouksen tarkkaa ajankohdasta ei ole vielä vahvistettu.

Seurantakokouksen asialuetteloa ei ole myöskään vielä päätetty. Ulkoministeriössä kuitenkin arvioidaan, että kokous käsittelee ainakin sotilaspolitiikkaa, Etyk:n rakenteita, ihmisoikeuksia, talousasioita, tiedettä, teknologiaa ja ympäristökysymyksiä.

Asialista päätetään ulkoministerikokousta valmistele- vassa kokouksessa.

Suomen valtuuskunta valmistautuu osallistumaan aina-

kyn neljän työryhmän ja niiden alaryhmien työhön.

Suomen valtuuskunnan varapuheenjohtaja on suurlähettiläs **Pertti Torstila**. Valtuuskunnan muut jäsenet ovat neuvotteleva virkamies **Rau- no Viemerö**, ulkoasiainneuvokset **Antero Viertiö** ja **René Nyberg**, eversti **Juha Engström**, puoluesihteerit **Peter Stenlund** (r), lähetystöneuvokset **Antti Koistinen**, **Aleksi Härkönen** ja **Päivi Blinnikka** sekä ulkoasiainsihteerit **Antti Turunen** ja **Päivi Laivola**.

Lisäksi eri ministeriöt nimitävät valtuuskunnalle joukon asiantuntijoita.

200 suomalaista tutkii avaruutta

Avaruudentutkimus työllisti viime vuonna 200 suomalaista, ja tänä vuonna valmistuvat Suomen ensimmäiset avaruusalan tohtorit.

Teknillisen korkeakoulun seminaareista sai alkunsa myös pienoissatelliitin suunnittelu. Päämääränä on laukaista suomalainen pienoissatelliitti vielä tämän vuosikymmenen aikana.

Avaruustutkimukseen käytetään Suomessa vuosittain 150 miljoonaa markkaa kun eri maiden yhteenlasketut avaruustoiminnan kustannukset viime vuonna olivat noin 340 miljardia markkaa. Suomen osuus koko rahoituksesta ja henkilömäärästä on siten alle puoli promillea. Kaikkiaan avaruusala työllistää maailmassa noin 900,000 ihmistä.

Suomalaista avaruustutkimusta käsitellyt professori **Martti Hallikainen** huomauttaa, että suomalaisten lukujen

vertaaminen yleismaailmallisiin mittasuhteisiin antaa myös luvun päätellä, minkälaisia tuloksia Suomen avaruustoiminnalta on lupa odottaa.

Suomessa avaruustoiminnan pääalat ovat avaruustekniikka, avaruustiede, satelliittitietoliikenne ja kaukokartoitus. Avaruustekniikan alalla Suomessa on keskitytty satelliittien ja luotainten instrumentteihin, esimerkiksi auriongon sinkoamien suurenergiahiukkasten havainnointiin tarkoitettujen laitteiden valmistukseen.

Avaruustieteen antoisimpia hankkeita ovat Marsin pintakerrosten ja Marsin sekä muiden planeettojen kaasukehien tutkimus. Suurien suomalaisten yliopistojen ja korkeakoulujen lisäksi puolenkymmentä yritystä on mukana avaruustutkimuksessa. Myös alan pienyrityksiä on alkanut syntä Suomeen.

Suomi uudistaa merivoimien organisaatiota

Suomalainen rannikkolaivasto lakkautetaan joukko-osastona ja sen laivueet liitetään Turussa ja Helsingissä sijaitseviin merivoimien joukkoihin. Tämä on keskeisin muutos suomalaisten merivoimien vuoden 1993 alkuun mennessä voimaan astuvassa organisaatiouudistuksessa, jonka puolustusvoimat on äskettäin hyväksynyt.

Turussa sijaitsevat nykyisin kahden suuren merivoimien joukko-osaston, Rannikkolai- vaston ja Turun laivastoase- man, esikunnat. Lakkauttamalla Rannikkolai- vaston ja yhdistämällä pääosa sen toiminnallisista yksiköistä Turun laivastoasemaan voidaan yksin- kertaistaa hallintoa ja rationa- lisoida henkilöstön käyttöä, ministeriöstä perustellaan.

Samassa yhteydessä Kirk- konummella sijaitsevan Hel- singin laivastoaseman nimi muutetaan Suomenlahden lai- vastoksi ja Turun laivastoase- man nimi muuttuu Saaristo- meren laivastoksi.

J. H. Erkon kirjapalkinto Marjatta Schierille

Marjatta Schier on palkittu J. H. Erkon palkinnolla vuoden 1991 parhaasta suomalaisesta esikoisteoksesta. Hän saa tunnustuksen novellikokeel- mastaan *Myrkkyliljat*.

Palkintolautakunta pitää te- osta kielellisesti loppuunhiot- tuna ja monitasoisena temaat- tisena novellikokeelmana. Palkinto annettiin nyt 28. ker- ran, suuruudeltaan se on 30, 000 markkaa.

Myrkkyliljat muodostaa kah- den muun esikoisteoksen, **Pir- jo Hassisen Joelin** ja **Jyrki Kalliokosken Peilin** ja parran kanssa kärkekolmikon, joka ju- ryyn mielestä erottuu selvästi vuoden muista esikoisteoksis- ta.

Suomen uutisia

Kokeilulupa Töölön ala-asteelle Helsingin peruskouluun englanninkielinen opetus

Helsinki suunnittelee eng- lanninkielisen opetuksen aloit- tamista peruskoulussa. Töö- lön ala-aste on hakenut kau- pungilta lupaa aloittaa englan- ninkielinen opetus yhdellä ala-asteen ensimmäisellä luo- kalla jo ensi syksynä.

Opetus etenisi suunnitel- mien mukaan vuosittain laajen- tuen käsittämään koko ala-aste- en.

Opetusta englanniksi annet- taisiin peruskoulun opetus- suunnitelman puitteissa kai- kissa oppiaineissa. Kielitaitoa vahvistettaisiin lisätyllä tunti- määrällä.

Kokeilusuunnitelma on laa- dittu sellaisille oppilaille, jotka hallitsevat englanninkielen al- keet. Luokalle otettaisiin myös sellaisia lapsia, jotka palaavat englanninkieliseltä alueelta. Kouluvirastosta tähdenne- tään, ettei kyseessä ole vie- raan kielen opetuksen varhen- taminen.

Helsingin kouluvirasto tut- kii jatkossa mahdollisuutta aloittaa vieraskielinen opetus

ns. kielikylpy-periaatteella. Tällöin koulunkäynnin vieraal- la kielellä voisivat aloittaa myös sellaiset lapset joilla ei ole vieraan kielen pohjatietoja.

Helsingin koululautakunta päätti myöntää Töölön ala-asteelle kokeiluluvan. Ensi syksynä alkava kokeilu on tarkoi- tettu helsinkiläislapsille.

Koululautakunta on pohti- nut myös ulkomaalaisten las- ten koulunkäyntivaikeuksia. Helsingin lukioissa ja perus- kouluissa on tällä hetkellä ar-violta 1,500 ulkomaalaista op- pilasta. Viikottain uusia oppi- laita tulee 10-20. Lukuun ei ole laskettu pakolaisten ja tur- vapaikanhakijoiden lapsia, joil- le on järjestetty vuoden kes- tävä erityisopetus.

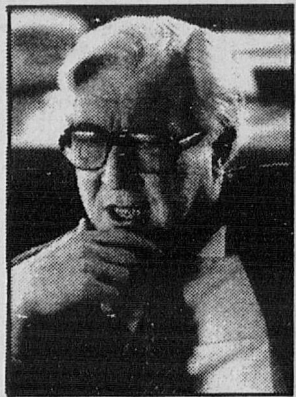
Koulun tarjoamat tukitoimet vieraskielisille lapsille ovat Helsingin kouluviraston mu- kaan riittämättömät, koska kouluilla on vain kuuden viik- kotunnin ylimääräinen tuki- opetuskiintiö.

Lassilalle ja muulle johtokunnalle lievät sakot

Kansallis-Osake-Pankin en- tinen pääjohtaja **Jaakko Las- sila** ja muut silloisen johto- kunnan jäsenet tuomittiin ar- vopaperimarkkinalain rikko- muksesta lieviin sakkoran- gaistuksiin tammikuun lopulla Helsingin raastuvanoikeudes- sa.

Oikeus katsoi pankin viivy- telleen lain vastaisesti viime vuoden keväällä tiedottaes- saan 250 miljoonan markan valuuttatappioistaan. Tappio olisi oikeuden mielestä ollut omiaan vaikuttamaan yhtiön osakkeen arvoon.

Yhdelletoista syytteessä ol- leelle KOP:n johtajalle mää-

KOP:n entinen pääjohtaja Jaakko Lassila sai sakot arvo- paperimarkkinalain rikkomisesta.

rättiin kuusi päiväsakkoa kul- lekin. Sakkojen määrä vaihteli runsaasta 3,000 markasta yli 12,000 markkaan.

Vastaajat kiistivät kaikki syytteet.

Naisten työsuhteita tutkittiin Itä-Suomessa: Naisista on tullut määrääikaistyöntekijöitä

Naisesta on yhteiskunnan ja teollisuuden rakennemu- toksessa tullut määrääikai- seen työsuhteeseen sidottu heittopussi, joka otetaan töi- hin milloin työnantajalle sopii. Naisen uraksi voi tulla pysy- vä tilapäisyys.

Suomen lama voi merkitä pitkää takaiskua naisten työ- lissyyteen ja yhteiskunnalli- seen asemaan, elleivät kun- nat arvioi uudestaan omaa toimintaansa. Tähän päätty Joensuun yliopiston Karjalan- tutkimuslaitoksella tehty tut- kimus.

"Meille oli yllätys, kuinka paljon julkisen hallinnon työn-

antajatkin ovat ryhtyneet tur- vautumaan määrääikaisiin työ- suhteisiin. Kun Suomessa ei osa-aikatyö näyttele suurta- kaan osaa, määrääikaisista työsuhteista on tullut työvoi- mapoliittinen kiertotie", sanoo tutkimusta johtanut apulais- professori **Pertti Koistinen**.

Tutkimus tehtiin Outokum- mun ja Varkauden kaupun- geissa. Sen rahoitti Suomen kaupunkiliitto.

Tutkimus osoitti, että pisim- millään määrääikainen työsu- hde on voinut kestää kymme- nenkin vuotta. Pahimpia ovat lyhyet muutaman päivän tai kuukauden työsuhteet.

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

UUSI TILAUS _____

UUDISTUS _____

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$23.00, 6kk \$15.00, 3kk \$11.00
Ulkomailla: 12kk \$28.00, 6kk \$20.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420-0600
Puh. (508) 343-3822

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Luostarifilmille Anjalankosken elokuvapalkinto

Virolaisesta Pyhtitsan nunnaluostarista kertovan dokumenttielokuvan ohjannut, kuvannut ja leikannut, *Pirjo Honkasalo* sai Anjalankosken elokuvapalkinnon

15,000 markan palkinto annettiin tammi-kuun lopulla pidetyn Anjalankosken kinosunnuntain yhteydessä.

Elokuva "Mysterion" seuraa luostarin arkea ja juhlaa, yksilöitä ja yhteisöä.

Kuvausryhmä sai olla mukana luostarin työssä ja myös pyhissä rituaaleissa. Ryhmä vietti luostarissa useita viikkoja.

Elokuvan kuvaukset aloitettiin helmikuussa 1990 ja ensi-iltansa se sai viime syksynä.

Pirjo Honkasalon ohella elokuvan suunnittelusta vastasi Eira Mollberg, joka toimi myös apulaisohjaajana.

Palkinto annetaan merkittävälle ja omaperäiselle saavutukselle elokuvakulttuurin alalla.

Viime vuonna palkinnon sai ohjaaja Aki Kaurismäki, kaikkiaan se on jaettu kahdeksan kertaa.

Palkinnon ohella 22. kinosunnuntai keskittyi vuonna 1990 kuolleen Mikko Niskasen työhön.

Tapahtumassa nähdään elokuvat Kahdeksan surmanluotia ja Käpy selän alla.

Mysterion -dokumentti kuvaa niin arkea kuin juhlamenojakin Pyhtitsan luostarissa.

Suomen Metsäteollisuus:

Puulla ei voida korvata ydinvoimaa

Suomen Metsäteollisuuden Keskusliiton mukaan puulla ei voida korvata uutta ydinvoimaa. Liiton mukaan puulla ei voida tyydyttää sitä sähkön tuotantoa, johon uutta ydineenergiaa tarvitaan 1990-luvun lopussa.

Puun käyttöä energiatuotannossa voidaan liiton mielestä kuitenkin jonkin verran lisätä. Suomen Metsäteollisuuden keskusliiton lisäksi maa- ja metsätalousministeriö ja kauppa- ja teollisuusministeriö selvittävät puun energiakäytön lisäämistä.

Metsäteollisuuden Keskusliiton mukaan puun polton lisäkäytölle on tekniset mahdollisuudet sekä metsäteollisuudessa että esimerkiksi kunnallisissa voimalaitoksissa.

Siirtyminen kivihiilen poltosta puun polttoon vaatii joissakin laitoksissa muutoksia, jotka eivät ole kuitenkaan kovin suuria. Uusien, kokonaan puulla toimivien laitosten rakentaminen vaatii liiton mukaan jo "huomattavia investointeja".

Liiton mielestä pahin ja ainakin nykyisellään ratkaiseva este puun lisäkäytölle energiataloudessa on puun hinta.

- Vaikka metsänomistajalle ei maksettaisi puusta juurikaan kantohintaa, nousevat korjuu-, kuljetus- ja käsittelykustannukset niin suuriksi, ettei puu pysty kilpailemaan polttoaineena laajemmalti tuontipolttoaineiden eikä polttoturpeen kanssa, liitto katsoo.

Finnyardsille ja Valmetille miljoonakaupat

Vuoden alussa toimintansa aloittanut raumalainen telakayhtiö Finnyards Oy on tehnyt sopimuksen matkustaja-autolautan rakentamisesta ranskalaiselle varustamolle.

Tilaus on yhtiön ensimmäinen, ja sen arvo on noin 500 miljoonaa markkaa. Laivan on määrä valmistua kesällä 1993.

Tilaukseen liittyy myös optio samanlaisen laivan rakentamisesta Korsikan liikennettä harjoittavalle varustamolle.

Nyt tehty sopimus takaa telakalle työtä 750 miestyövuoden verran ja lisäksi 500 miestyövuotta suomalaisille alihankkijoille.

Valmet Paperikoneet on puolestaan tehnyt noin 200 miljoonan markan arvoisen sopimuksen suuren sanomalehtipaperikoneen toimitamisesta eteläkorealaiselle yhtiölle.

Kyseessä on ensimmäinen Valmetilta Etelä-Koreaan tilattu paperikone. Kone valmistetaan Rautpohjan tehtaalla, ja se on Valmetin mukaan käynnistyttyään Etelä-Korean suurin.

Tilaus turvaa merkittävästi Rautpohjan työllisyyttä.

Valmet paperikoneet on maailman johtava paperiteollisuuden koneiden ja laitteiden toimittaja. Sillä on tuotantolaitoksia Euroopassa, Pohjois-Amerikassa, Aasiassa ja Australiassa. Viime vuonna sen liikevaihto oli noin neljä miljardia markkaa ja työntekijöiden määrä runsaat 7,000.

Suomalaisfilmi palkinnoille Pariisissa

Pirjo Honkasalon ohjaama ja Pirkko Saision kirjoittama näytelmä *Leonardon ikkunat - kuolemanpelon messu* on saanut Pariisissa kansainvälisissä taidefilmien festivaaleissa tuomariston erityispalkinnon. Näytelmän on tuottanut Suomen TV 1:n teatteritoimitus.

Näytelmän on lavastanut Kalevi Liski. Se tapahtuu nykyajassa ja menneisyydessä. Leonardon osaa näyttää Kalevi Kahra. Kahtena entistäjänä, jotka työskentelevät pelastaakseen Leonardon freskon nykypolville, nähdään Pirkko Saisio ja Kimmo Otsamo.

Suomessa paperia talteen jo 53 prosenttia

Paperinkeruussa uusi ennätys

Suomessa saavutettiin viime vuonna uusi ennätys paperin- ja pahvinkeruussa. Paperinkeräys Oy:n toimitusjohtaja Caius Gyllenbögeli sanoo paperinkeruuprosentin nousseen viime vuonna Suomessa uuteen ennätykseen, noin 53-54 prosenttiin kaikesta keräyskelpoisesta paperista.

Edellinen ennätys kaatui noin prosentilla.

- Tonneissa lisäys ei ole yhtä suuri kuin prosentuaalisesti, sillä lehtien sivumäärä eli paperin käyttö on vähentynyt. Viime vuoden kokonaissaalis jää näin noin 480,000

tonniin eli lisäystä tulee silti parisenkymmentätuhatta tonnia.

Gyllenbögeli mukaan kotikeräyspaperia saatiin kasaan jonkin verran edellistä vuotta enemmän. Konttoripaperin talteenotto prosentti on sen sijaan noussut selvästi enemmän lamasta huolimatta.

- Pahvin keräily seisoo sen sijaan paikallaan.

Paperikeräys Oy:n mukaan Euroopassa vain Ruotsi, Sveitsi ja Hollanti ovat suomalaisia tehokkaampia paperinkeräjiä. Ruotsissa keräysprosentti keikkuu 55-60 prosentin välillä.

Marmorisia ja graniittisia
hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita.

Nopea toimitus

Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906

Jälleenmyyjiä halutaan

1992 HOMECOMING YEAR

CELEBRATE FINLAND'S 75TH YEAR OF INDEPENDENCE

"FIND YOUR ROOTS"

FINNEXPRESS
Absolutely & Positively
Lowest Airfares
when you fly

Finnair to Finland

- TRUST YOUR WORLD TO US -

This year is our 30th year of
LOWEST PRICES - SUPER SERVICE

FOR INFORMATION AND RESERVATION CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

425 Madison Avenue

New York, N.Y. 10017

Telephones:

212-832-8989

800-677-6454

Maailman tapahtumia

Itävalta rajoittaa uusnatsien toimia

Itävallan hallitus on päättänyt tiukentaa entisestään määräyksiä, joilla uusnatsien toimintaa rajoitetaan. Hallituksen päätöksen taustalla on uusnatsien ja muiden äärioikeistolaisten ryhmien toiminnan huolestuttava vilkastuminen maassa.

Viime viikkojen aikana Itävallan viranomaiset ovat pidättäneet useita uusnatseja ja paljastaneet myös ryhmän, jonka päämääränä oli maan hallituksen kaataminen. Pidätyksen yhteydessä poliisit löy-

sivät suuria määriä aseita, mm. konekivääreitä.

Itävalta kielsi jo vuonna 1946 natsijärjestöjen toiminnan maassa. Lain rikkomisesta seuraa ankarat rangaistukset viiden vuoden vankeusrangaistuksesta aina elinkautiseen tuomioon. Tämä onkin johtanut siihen, etteivät pienehköt rikkomukset ole tähän asti johtaneet minkäänlaisiin syytteisiin.

Nyt tilanne siis muuttuu, ja uudistetun lain mukaan esimerkiksi kiellettyjen lento-

lehtisten jakelu saattaa johtaa rangaistukseen.

Natsiaikaisten sotarikollisten jäljittämiseen vihkiytynyt **Simon Wiesenthal** on syyttänyt Itävallan viranomaisia välinpitämättömyydestä uusnatsien toimia kohtaan, vaikka maan poliisilla on runsaasti tietoa kiellettyjen järjestöjen toiminnasta.

Myös Itävallan presidentti **Kurt Waldheim**, joka on ollut melkoisessa paitsiossa sodan aikaisten toimiensa vuoksi, on varoitellut nyt uusnatsismin vaaroista. Waldheimin mukaan äärioikeistolaisten toimintojen vilkastuminen tähtää koko valtion sisäisen järjestyksen tuhoamiseen.

Jugoslavian armeijaa syytetään raakuuksista

Kansainvälinen tutkijaryhmä syyttää hajonneen Jugoslavian armeijaa systemaattisesta murha- ja ryöstökampanjasta, jonka tarkoituksena on ollut ajaa kroaattiväestöä pois perinteisiltä asuinsijoiltaan Kroatiaassa. Armeija on tehnyt tihutiäytään yhteistyössä serbisien kanssa.

Tutkijaryhmä kielteli äskettäin alueella viiden viikon ajan. Viisihenkiseen ryhmään kuului lakimiehiä, upseereita ja yksi diplomaatti.

Erään ryhmän edustajan mukaan liittoarmeija rikkoi säännönmukaisesti Geneven sopimuksia. Se harjoitti väkivaltaa siviilejä kohtaan ja tu-

hosi sairaaloita, katolisia kirkkoja ja muita kulttuurikohteita.

Brittilehti The Guardianin haastattelussa ryhmän jäsen kertoi mm. nähneensä todisteita ihmisten surmaamisesta lyömällä heitä kurkkuun lapiolla.

Tarkkailijaryhmän lähettäneen järjestön edustajat sanoivat pelkäävänsä, että samanlaisia tekoja on tehty myös serbien hallitsemalla Krajinan alueella länsi-Kroatiaassa. Sinne ei kuitenkaan päästetty sen paremmin järjestön kuin YK:nkaan tarkkailijoita.

Israelissa palkittiin arkkitehtejä

Israelissa vuosittain jaettava, arvostettu Wolfin taidepalkinto myönnettiin tällä kertaa kolmelle kansainvälisesti tunnetulle arkkitehdille. Elämäntyöstään palkittiin arkkitehdit **Frank O. Gehry**, 62, Yhdysvalloista, **Jörn Utzon**, 73, Tanskasta sekä **Denys Lasdun**, 77 Britanniaasta. He jakavat keskenään palkintosumman 100,000 dollaria.

Taiteen ohella Wolfin palkintoja myönnetään luonnontieteille ja lääketieteelle. Palkinnot perusti Saksassa syntynyt fyysikko Ricardo Wolf, joka muutti Kuubaan siirtyäkseen sieltä Kuuban suurlähettilääksi Israeliin. Hän kuoli Israelissa 1981.

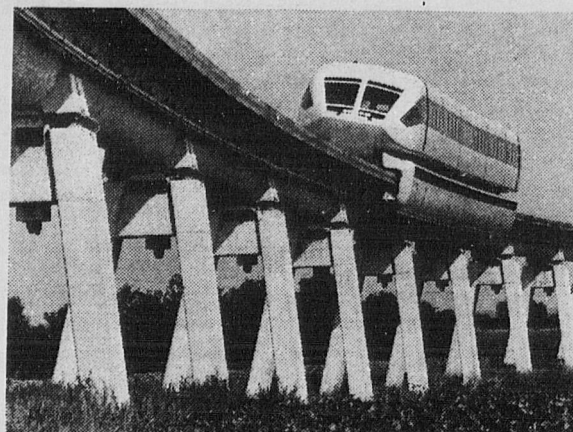
Berliini ja Hampuri magneettivauhtiin

Vuosituhanneen loppuun mennessä kiidetään Berliinistä Hampuriin Transrapid-magneettijunalla yhdessä tunnissa. Nykyisin matkaan tarvitaan parhaimmillaankin kolme ja puoli tuntia.

Lentoliikenne ei pysty tuollaisen vauhdin kanssa kilpailemaan, tunti tarvitaan pelkästään matkoihin keskustasta lentokentälle.

Kaupunkien välinen etäisyys on noin 300 kilometriä. Transrapid Berliini-Hampuri on Saksan ensimmäinen magneettijuna. Sen vauhti voi teoriassa nousta jopa 500:aan kilometriin tunnissa, käytännössä tyydyttäneen 300:aan kilometriin.

Matkanteko on tasaista, kuin liitämistä tyhjän päällä: juna kulkee magneettikentän varassa, se ei kosketa "kiskoaa". Sen kova ääni herättää kuitenkin vastustusta samoin kuin radan rakentaminen maiseman pilaaajana.

Transrapid kiittää jopa 500 kilometrin tuntivauhtia.

Ruotsiin jättiyhtiö

Ruotsiin on syntymässä valtava teollinen yksikkö. Volvo ja Procordian konsernijohtajat ilmoittivat yllättäen äskettäin yhtiöiden yhdistämisestä.

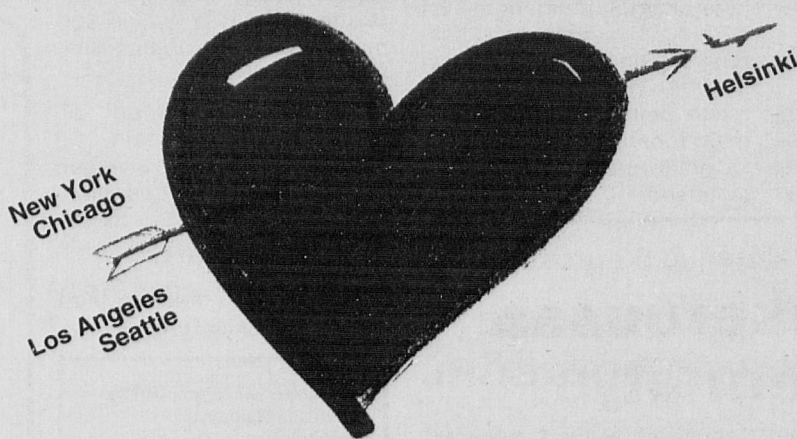
Näin Ruotsiin syntyy taseelltaan 130 miljardin kruunun (n. 25 miljardin dollarin) yhtiö, joka työllistää yli 100,000 ihmistä 115 miljardin kruunun liikevaihdolla.

Volvon konsernijohtaja **Pehr G. Gyllenhammar** ja Procordian konsernijohtaja **Sören Gyll** perustelivat yhdistymistä kilpailullisilla syillä. Yhdistämisen kautta etsitään voimaa Euroopan markkinoille.

Gyllenhammar ja Gyll neuvottelivat kaupan ohittaen maan teollisuusministerin **Per Westerbergin**. Yhdistymisellä ei vielä tässä vaiheessa ole Ruotsin hallituksen tukea, vaikka valtiosta tulisi uuden yhtiön suurin omistaja 25 prosentin osuudella. Gyllenhammar ja Gyll tarjoavat valtiolle äänivallaltaan heikompia B-osakkeita. Porvarihallitus joutuu nyt kiusalliseen tilanteeseen heti yksityistämishjelmansa alkumetreillä.

Yhdistyneen yrityksen nimeksi tulee Volvo. Uuden yhtiön sisältä löytyy esimerkiksi autoteollisuutta, lääketeollisuutta ja elintarviketeollisuutta.

The right flight to Helsinki

Fly SAS from North America to Helsinki and enjoy a convenient transfer via Copenhagen Airport. A welcome retreat from the crowds of other European airports, Copenhagen offers travelers hassle-free connections. Several daily flights to Helsinki allow you to connect directly from your transatlantic flight, or linger and take advantage of wonderful tax free savings at Copenhagen Airport's large shopping center. Mileage Plus and OnePass members earn mileage credit that may be redeemed later for free travel awards on SAS.

**For more information,
contact your travel agent
or SAS at 1-800/221-2350.**

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES